

JAV TURI DU NAJUS APSAUGOS GINKLUS

ATOMINIŲ GINKLŲ VARTOJIMĄ TURI SPREŠTI AMERIKOS PREZIDENTAS

Tik prezidentas tegali nutarti, kada tas baisusis ginklas gali būti pavartojamas

SEATTLE, WASH. — Prezidentas Johnsonas, kalbėdamas trečiadienį Seattle, dar kartą sugrįžo prie atominių ginklų, apie kuriuos jis jau buvo kalbėjęs Detroite Darbo Dienos proga. Nors ir neminėdamas savo oponento, sen. Goldwaterio, prezidentas vėl aiškiai pabrėžė, kad Prezidentas turi teisę ir pareigą nutarti, kada ir kur reikėtų pavartoti atominius ginklus.

Goldwateris yra anksčiau pareiškęs, kad kariuomenės vadai turėtų turėti galią pavartoti mažus atominius ginklus, jei yra reikalinga priešui greitai atmušti, ar sustabdyti jo netikėtą užpuolimą.

Prezidentas Johnsonas pareiškė, kad pagal konstituciją prezidentas yra vyriausias ginkluotųjų jėgų vadas ir tik jo rankose turėtų būti teisė panaudoti ginklą, kuris galėtų tautą pražūdyti. Jis pažadėjo dirbti, kad atominio karo galimumas sumažėtų ir paskelbė, kad atominiai ginklai bus ir ateityje saugomi labai didelėje priežiūroje, kad joks nelaimingas atsitikimas, ar koks beprotis, jų negalėtų išsprogdyti.

Ta pačia proga Prezidentas pasakojė kokių apsaugos priemonių yra laikomasi. Esą sudaryta visa eilė komplikuočių slaptazodžių ir elektroninių užraktų, kurie neleidžia priėti niekam prie atominio ginklo be prezidento nutarimo ir jo įsakymo. Be to, įsakymui atėjus, dar yra reikalaujama, kad du asmenys tą įsakymą priimtų ir abu sutiktų, jog įsakymas duotas. Tuo būsiu galima išvengti klaidingai suprasto įsakymo interpretavimo. Tada vėl numatyta visa eilė mechaninių veiksmų, kurie atominių ginklų gali padaryti veiksmingus. Visa eilė užraktų su slaptais ženklais, kuriuos tik žinantis gali bombą padaryti "gyvą". Prezidentas paaiškino, jog tokios atsargumo priemonės yra reikalingos, kad atominis karas nekiltų per klaidą ar nesupratimą. Prezidentas Johnsonas toliau pareiškė, kad saugodamas atominį arsenalą nuo netikėto priešų užpuolimo, jis laikas atominės bombos po žeme ar vandenyje paslėptas. B e t o, jis turįs nuolatinį ryšį su strateginėse vietoje esančiomis JAV ginkluotomis jėgomis.

Prezidento Johnsono tema apie atominius ginklus ir jų priežiūrą nėra, reikia manyti, skiriama vien tik Amerikos gyventojų ausims. Jau daug metų, kai šiuos klausimus nagrinėja Amerikos sąjungininkai Europoje ir kitur. Ypatinai susirūpinę yra Anglijos politikai. Darbiečių partija visą laiką yra reikalavusi, kad nutarimas panaudoti atominės bombas ar raketas būtų daromas tarptautinėje plotmėje. Visai neprantama, kad anglai bijo, jog kuriam nors Amerikos generalui nutarus, kad reikia panaudoti bombą, rusai ar kurie kiti eventualūs priešai, gali atsilygindami sunaikinti mažą, tirštai apgyventą jų kraštą. Todėl ir šių metų rinkiminėje platformoje Anglijos darbiečių partija yra įrašiusi nutarimus siekti tarptautinės konsultacijos ir bendros priežiūros atominių ginklų klausimas.

Kariniai ekspertai mano, kad šiuo metu šiaurės Atlanto tautų organizacijos (Nato) rankose esą apie 1,000 atominių ginklų. Tie ginklai — nesą labai galingi, bet kai kurie jų šimtus kartų stipresni, negu bomba, išmesta ant Hiroshimos ar Nagaski 1945 m. Atominiai Nato ginklai yra išdėstyti Vokietijoje, Italijoje, Graikijoje, Anglijoje ir Turkijoje. Vieni iš jų yra visai nedidelio kalibro, šaunami iš artilerijos pabūklų, kaip "Davy Crockett" šovinis. Kiti — raketų tipo, gali pasiekti iki 400 mylių atstumo ir turį didžiulę sprogtamąją jėgą.

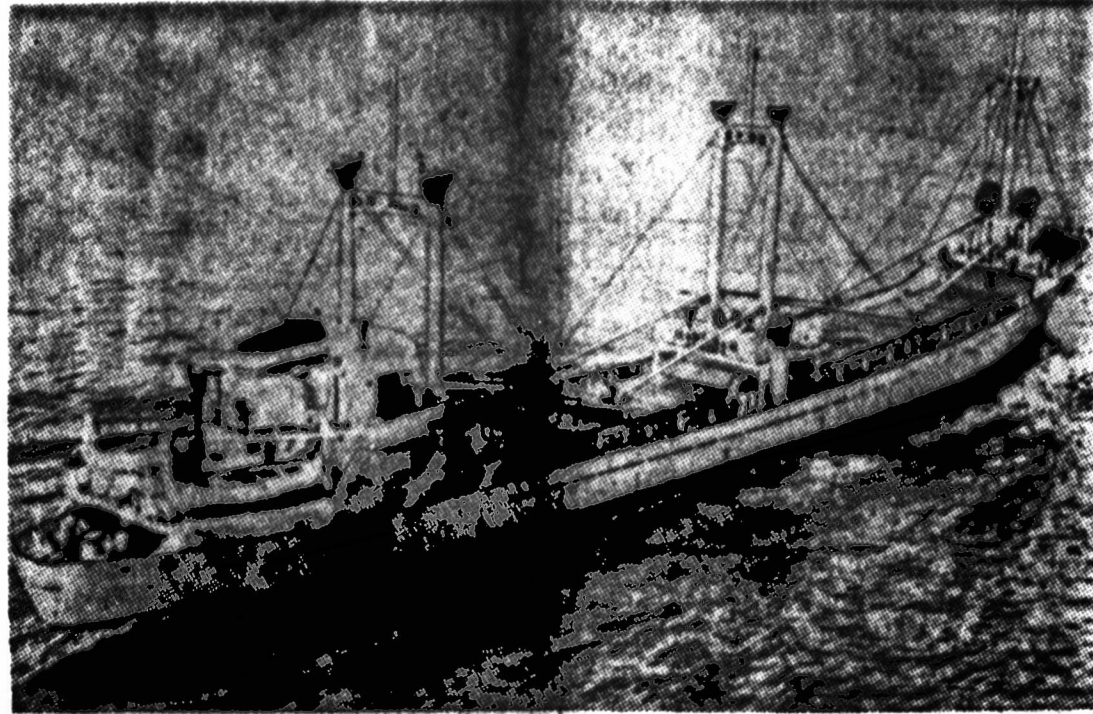
Gynybos sekretorius yra paaiškinęs, kad vidutinės jėgos atominis taktinis sviedinys yra apie penkis kartus stipresnis už Hiroshimos bombą. Respublikonų kandidato argumentas, kad generalai, turėdami teisę nutarti, kada vartoti atominius ginklus, sutaupyti daug laiko ir priešą anksčiau galėtų sustabdyti. Pentagono yra laikomas nesvariu. Susižinojimas tarp atakirų vadų ir Prezidento šiais laikais esąs toks greitas, kad priešui pradėjus karo veiksmus, Prezidentas apie tai sužinotų per kelias minutes.

Goldwaterio argumentą atėmė ir vienas aukštas kariškis, vyriausias Nato jėgų vadas Atlanto vandenyne, admirolas Harold Page Smith. Jo nuomone, nutarimas pavartoti atominius ginklus, nesvarbu kokio dydžio, turi būti padarytas civilinės valdžios — Prezidento.

Amerika atmetė Kastro kaltinimus HAVANA, Cuba. — Komunistinės Kubos diktatorius Fidel Castro, lankydamasis Meksikos ambasados priėmimo, pasisakė dėl ispanų laivo, beplaukiančio su česnakais į Kubą užpuolimo. Jo nuomone laivas "Sierra de Aranzazu" buvęs užpultas su JAV-bių CIA agentūros pagalba.

Diktatoriaus žodžiais, JAV norinčios keršyti Ispanijai už tai, kad ši prekiaujanti su Kuba. JAV valstybės departamento atstovas pareiškė, kad Amerikos saugojimo jėgos Europoje ir kitur. Ypatinai susirūpinę yra Anglijos politikai. Darbiečių partija visą laiką yra reikalavusi, kad nutarimas panaudoti atominės bombas ar raketas būtų daromas tarptautinėje plotmėje. Visai neprantama, kad anglai bijo, jog kuriam nors Amerikos generalui nutarus, kad reikia panaudoti bombą, rusai ar kurie kiti eventualūs priešai, gali atsilygindami sunaikinti mažą, tirštai apgyventą jų kraštą. Todėl ir šių metų rinkiminėje platformoje Anglijos darbiečių partija yra įrašiusi nutarimus siekti tarptautinės konsultacijos ir bendros priežiūros atominių ginklų klausimas.

Kariniai ekspertai mano, kad šiuo metu šiaurės Atlanto tautų organizacijos (Nato) rankose esą apie 1,000 atominių ginklų. Tie ginklai — nesą labai galingi, bet kai kurie jų šimtus kartų stipresni, negu bomba, išmesta ant Hiroshimos ar Nagaski 1945 m. Atominiai Nato ginklai yra išdėstyti Vokietijoje, Italijoje, Graikijoje, Anglijoje ir Turkijoje. Vieni iš jų yra visai nedidelio kalibro, šaunami iš artilerijos pabūklų, kaip "Davy Crockett" šovinis. Kiti — raketų tipo, gali pasiekti iki 400 mylių atstumo ir turį didžiulę sprogtamąją jėgą.

Nespažinti maži laivai puolė ispanų prekybinį laivą Sierra Aranzazu prie Kubos pakraščio. Trys igulos nariai buvo užmušti.

CEILONO VYRIAUSYBĖ LEGALIZUOJA DEGTINĖS GAMINIMĄ

Budistai priešinsai degtinės pardavinėjimui, vyriausybės finansinėms reformoms

COLOMBO, Ceilonas. — Pietų Vietnamo įvykiai iškėlė naujai pasireiškiančią Azijos kraštuose politinę jėgą — budistus. Iš Ceilono ateinančios žinios rodo, kad ir čia budistų vienuoliai ima vis stipriau reikštis politiniame gyvenime.

Ceilono finansų ministeris dr. Perera, norėdamas sustiprinti krašto mokesčių sistemą, nutarė gaminti alkoholinius gėrimus.

Įki šiol Ceilone viešai nebuvo leidžiama degtinės gaminti ar pardavinėti. Gyventojai, norėdami išsigerti, patys gamindavo iš kokoso palmių. Labai dažnai šie naminiai gėrimai pakenkia sveikatai, nenuodija ir apakina geriančius.

Todėl vyriausybė nutarė legalizuoti degtinės gaminimą ir ta pačia proga papildyti valstybės iždą, imdama už degtinę tam tikrus mokesčius.

Cia ir įsikimo budistai. Kaip žinoma, Gautama Buddha mokslas neleidžia tikintisiamis vartoti svaiginančiųjų gėrimų. Padidėjusi blogina tas faktas, kad finansų ministeris Perera yra socialistų partijos atstovas vyriausybėje. Budistai dabar jį kaltina, kad jis, būdamas pats marksistas ir bedievis, per degtinę norįs sužlugdyti budistų tikėjimą ir visą Ceilono gyvenimą.

Budistai smarkiai priešinsai ir Pereros naujiesiems mokesčiams, kuriuos jis uždėjo ant didžiųjų žemės valdytojų. Budistų vienuolynai valdo didžiulius žemės plotus ir juos naujais įstatymais skaudžiai paliečia, todėl jie daro didelį spaudimą į Ceilono vyriausybę, kad ji mokesčių įstatymą panaikintų ir neleistų Socialistinės lygybės partijai, kuriai priklausę finansų ministeris, persekioti religijos.

Reikia manyti, kad budistai sudarys daug nemalonumų Ceilono vyriausybei. Ceilone yra apie 7 milijonai budistų iš 11-os milijonų gyventojų. Jų įtaka krašte yra labai didelė ir jie gali priversti koalicinę vyriausybę atsistatydinti.

Sen. S. Thurmond varto respublikonų WASHINGTONAS, D. C. — P. Karolinos senatorius Strom Thurmond pranešė per radiją ir televiziją, kad jis palieka demokratų partiją ir eina pas respublikonus. Jis 1947 metais buvo P. Karolinos gubernatoriumi ir 1948 m. buvo pietinių valstijų kandidatas į prezidentus. Senatoriui Thurmond yra nuo 1955 m. Kaip ir Goldwateris jis yra atsargos generolas, tik ne aviacijos, kaip respublikonų kandidatas, bet armijos.

Senatorius Thurmond paaiškino, kad jis palieka demokratų partiją, nes ji vedanti į socialistinę diktatūrą. Demokratų partija pasidariusi mažumų grupių, politinių bosų, darbininkų unijų partija, remiama biznio magnatų, kuriems rūpi valdžios kontraktai ir pinigai.

Demokratų partijos prmininkas J. Bailey, komentuoamas tokiu žymaus demokrato pabėgimą, nurodė, kad Thurmond visada labai nekaip pasitaravo partijos principams ir jos paskirti. Jo nuomone, respublikonai greitai pastebės, kad jis amžinai nepatenkintas.

Nukrito lėktuvas TEHERANAS, Iranas.—Etiopijos imperatorius Haile Selassie šiuo metu lankosi Irane. Jo lėktuvą palydėti Irano vyriausybė paskyrė 10 karo aviacijos naikintuvų. Keturtdienį vienas iš tų lėktuvų, pakildamas iš Mehdabad aerouosto, atsimušė į netoliese stovintį fabriką. Susidūrimas sukėlė gaisrą, kuriame žuvo 18 žmonių.

Nauji Čilės planai

SANTIAGO, Čile. — Naujai išrinktas Čilės prezidentas Eduardo Frei sudarė dvidešimt specialistų grupių, susidedančių iš jaunų, aukšto mokslo asmenų. Jiems pavesta planuoti, kaip padaryti Čilę viena iš moderniausių ir turtingiausių Pietų Amerikos kraštų. Kiekvienoje grupėje yra po 20 planuotojų. O visoms grupėms vadovauja Raul Saez, inžinierius ir ekonomistas, anksčiau atstovavęs Čilę prezidento Kennedy įkurtoje progreso sąjungoje.

Čilės krikščionys demokratai, laimėję rinkimus, nori per šešis metus pasiekti visiško krašto atnaujinimo. Daromi planai didelio masto žemės reformai, kuri apsupintų žemę 100 tūkstančių čiliečių. Galvojama, taipgi nacionalizuoti amerikiečių valdomas turtingas vario kasyklas.

Ekonomistas Raul Saez pareiškė, kad iš Čilės padarysias valstybę panašią į švediją ar Daniją, modernią ir pažangią.

Italų krikščionys demokratai turėsia prvesti reformas

ROMA. — Šią savaitę vyksta Italijos Krikščionių Demokratų partijos suvažiavimas. Ši partija yra didžiausia Italijos politinė partija, turinti 1.6 milijonus mokesčių mokančių, užregistruotųjų narių. Praėjusiuose rinkimuose už krikščionis demokratus balsavo apie 12 mil. balsuotojų.

Vienas iš pagrindinių suvažiavimo kalbėtojų rūpėdij, atrodo, buvo komunistų partijos Italijoje stiprumas. Komunistai yra antroji diduma italų politinė partija, rinkimuose gavusi virš 7 milijonų balsų.

Suvažiavę 705 krikščionių demokratų partijos delegatai, diskutavo kokių reikia grietis politinių priemonių, kad komunistams nebūtų dirvos augti ir stiprėti. Nutarta, kad reikia dėti pastangų reformuoti tautos ekonominę, socialinę ir administratyvinę struktūrą. Reikėtų vengti skandalų valdžios viršūnėse ir pažaboti didžiųjų biznio magnatų savavaliavimus.

Iš kai kurių pasisakymų galima daryti išvadą, kad italų krikščionių-demokratų partija dar daugiau sustiprins savo socialines reformas ir savo liniją dar arčiau priartės prie socialistų demokratų programos.

ELEKTRONINIS PRIETAISAS GALI PASIVYTI IR SUNAIKINTI RAKETĄ

Naujas radaras praneša JAV karo vadovybei apie kiekvieną pradedančią kilti raketą

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Lyndon B. Johnson ketvirtadienį paskelbė, kad JAV karo vadovybė turi du naujus apsaugos ginklus. Vienas elektroninis prietaisas gali pavyti ir sunaikinti bet kurią priešų paleistą raketą. Šioje srityje jau seniai buvo daromi bandymai, bet ginklai nebuvo tinkamai išbulbulinti. Šiandien jau pasiektas reikalingas tikslumas ir gaminamos priemonės, kurios bus labai naudingos JAV apsaugai.

Prezidentas L. Johnsonas taip pat paskelbė, kad JAV turi naują radaro sistemą, kuri taip pat labai daug prisideda prie krašto apsaugos. Naujas radaras yra toks galingas ir toks jautrus, kad jis praneša karo vadovybei apie kiekvieną pradėjusią kilti raketą. Radaras praneša kilimo vėta ir nurodo raketos kryptį. JAV vadovybė turi pakankamai laiko pasiruošti ir prieš paleistą raketą sunaikinti.

Prezidentas Johnsonas, darydamas šiuos svarbius pranešimus, paneigė sen. Goldwaterio daromus priekaištus, esą JAV atsilikusios naujų ginklų gamyboje. Prezidentas tvirtina, kad JAV niekad nebuvo tokios galingos, kokios jos yra šiandien.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

MASKVA, Rusija. — Nikita Chruščiovas pareiškė, kad japonams padaryti pareiškimai apie sovietų naują ginklą per daug išpušti, japonai sovietų premjero nesupratę.

Teisybė, kad sovietų valdžia turi naujų ginklų, bet jie ne atominiai. Sovietų valdžia prisilaukė susitarimo ir atomo erdvėje daugiau nebeskaldo. Chruščiovas atsiskaitė pasakoti apie naują ginklą. Jis nenorįs bereikšmiams dalykui duoti didelės reikšmės.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

MASKVA, Rusija. — Nikita Chruščiovas pareiškė, kad japonams padaryti pareiškimai apie sovietų naują ginklą per daug išpušti, japonai sovietų premjero nesupratę.

Teisybė, kad sovietų valdžia turi naujų ginklų, bet jie ne atominiai. Sovietų valdžia prisilaukė susitarimo ir atomo erdvėje daugiau nebeskaldo. Chruščiovas atsiskaitė pasakoti apie naują ginklą. Jis nenorįs bereikšmiams dalykui duoti didelės reikšmės.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

Prezidento pareiškimas taip pat atako ir premjero Nikitos Chruščiovo pagyroms, esą komunistai pasigaminę naują ginklą, kurio galėtų išnaikinti visą žmoniją. Prezidentas priminė, kad ir JAV nėra atsilikusios, mokslininkai visą laiką dirba ir išranda naujas priemones.

Nežinomiems laivams užpuolus ispanų laivą Sierra Aranzazu buvo suimtas karininkas Guillermo Nolasco, suakradintas į San Juan Ngoning, Puerto Rico.

Brighton Parko lituanistinė klasė

Jų tokių vardu vadina, nes ji nėra šeštadieninė. Ji pravedama normaliu dienos laiku. Ją tvarko ir veda mok. Sofija Jonynienė jau 12 metų. Tai pastoviosios mokytoja ir ilgai stazą turanti vienoje ir toje pačioje mokykloje. Šita mokykla yra 4120 So. Fairfield Ave., prel. D. Mozerio žinioje ir seselių lietuvių vadovybėje.

Mokykla yra 8 skyrių. Buvo pradėta dirbti su 35 mokiniais, bet vėliau kasmet jų skaičius augo, o perėltais metais jau buvo pasiekta iki 170. Baigusių mokyklą pavasarį buvo 16. Reikia manyti, kad šitas mokinių skaičius galės būti ir šių metų darbo metu, nes čia mokinių skaičius kasmet padidėja. Dirba viena mokytoja. Tuo laiku, kai mokytoja Sofija Jonynienė dirba su lituanistine klase atskirai, vietos seselė pamoko lietuviškai jau čia gimusių senesnis kartos lietuvių, bet silpniau kalbančių ar visai nemokančių lietuviškai vaikus, kurių tėvai to pageldata. Visos seselės yra lietuvaitės.

Visų mokytojų sutarimas yra labai geras ir nuoširdus.

Pasirodo, kad lituanistinės pamokos vyksta suderintu laiku su kitomis mokyklos pamokomis kasdien nuo 10-2 val., t. y. po 4 valandas kasdien. Mokytoja S. Jonynienė per 12 metų jau yra perleidusi 2021 mokinių, iš kurių baigė šią mokyklą ir gavo pažymėjimus 234 mokiniai. Dabar jų dauguma jau yra baigę aukštesniąją lituanistinę mokyklą, universitetus ir įsigiję profesinius darbus. Dauguma iš jų yra pažydingi lietuviai, dalyvauja organizaciniame gyvenime ir pasireiškia visuomeniniuose darbuose. Tai yra malonu girdėti mokytojai ir jaunimui.

Tvarka lituanistinėje mokykloje yra ta pati: drausmė, atėjimas į klasę ir išėjimas po du karus, pertraukos ir jų bendri žaidimai. Programoje turima ir lietuviškų dainų mokymas. Reikėtų atskiro mokytojo tam darbui, tai būtų ir nauda didesnę, nes viena mokytoja negali visko susipėti atlikti.

Mokykla gauna viską nemokamai. Reikia tik mokslo priemonių. Tėvų komitetas veikia lituanistinei klasei išlaikyti atskirai. Jame dirba še asmenys: A. Jankauskas — pirmininkas, A. Zemaitis — vicepir., D. Biadokienė — sek., Strumskienė — išd. ir J. Latvys — parengimų vadovas. Kasmet

surengiama Kaledų eglutė. Vasario 16 minėjimas ir mokslo metų užbaigimas. Mokiniai prisideda ir prie LB Brighton Parko tautinių švenčių minėjimo meninės programos pavaišinimo. Mokiniai, baigusieji mokyklą, gauna dovanų po knyga. Dovanas parūpina vietos LB Apylinkės valdyba. Perna mokyklą jie pūrėme \$30 auka, o anksčiau duodavo po \$25. Tėvų komitetas kasmet surengia po pramogą - vakarienę, kurioje tėvai turi galimybę ir progos arčiau susipažinti ir apsvarstyti mokyklos reikalus ir išsikalbėti. Komitetas atleidžia nuo mokslo ir duoda knygas neturintiems mokiniams. Todėl baimintis dėl išlaidų nėra jokio reikalo. Svarbu, kad tik tėvai norėtų leisti savo vaikus į lituanistinę klasę.

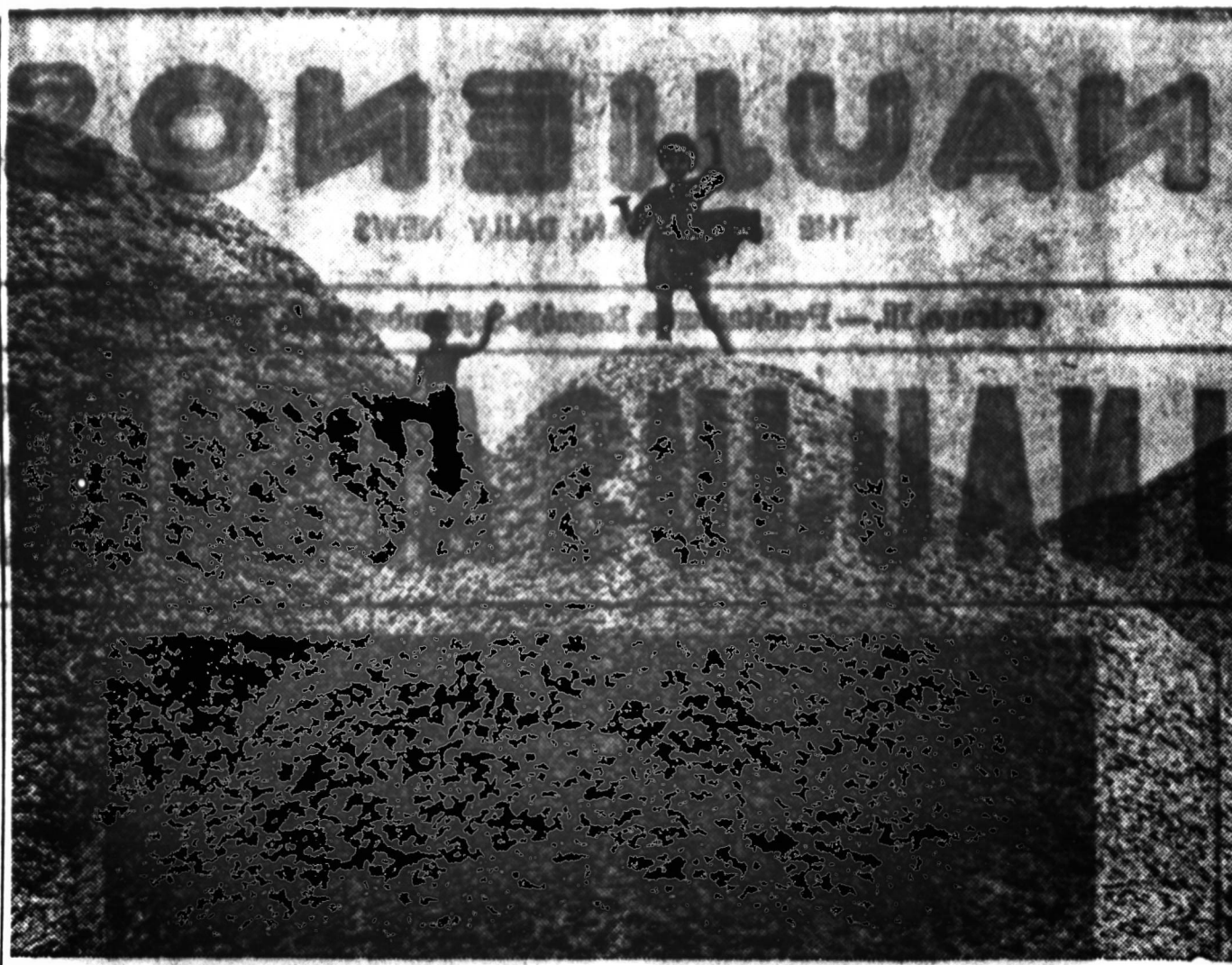
Mokykla turi vaikų darželį, kuriame kasmet mokosi apie 100 vaikūčių. Juos moko sesuo Teodora. Jų tarpe yra apie 25-30 lietuvių vaikų.

Lituanistinėje klasėje yra mišrių šeimų vaikų, pvz. viena šeima, kuri leidžia mergaitę į lituanistinę klasę. Kitas jau trečios kartos mokynys 5 skyriuje gerai mokosi ir kalba lietuviškai. Tačiau yra apie 40 tėvų, kurie atsisakė leisti savo vaikus į mokyklą, atnešdami raštelius, kad jų vaikai nebūtų mokomi lietuviškai. Motyvai labai paprasti ir visiems žinomi. Yra net labai gerų inteligentų vaikai.

Tačiau yra ir priešingų dalykų, pvz. ateina mergaitė į mokyklą su rašteliu ir sako verkdam, kad ją tėvai neleidžia lankyti mokyklos. Ji labai norinti, — kas jai dabar daryti? Skaudu darosi tai girdint, kaip patys tėvai gadina savo vaikus. Bet laimė, kad tokių nėra daug. Jie kada nors patys pasigailės savo klaidingų sprendimų, bet bus jau per vėlu.

Mokiniai antriems metams čia nepaliekami. Jiems duodami tik vasaros atostogų darbai. Lituanistinė klasė dirbo vienerius metus salėje, nes, einant bažnyčios statybai ir padidėjus mokinių skaičiui, neliko vietos. Kai viskas susitvarkys, vėl padėtis bus normali. Ateityje bus ir daugiau naujų klasių. Planuojama išleisti savo mokinių redaguojamą laikraštį kitų metų darbo metu.

Apskritai sakant, mažieji lietuviukai labai nori mokytis lietuviškai ir su atsidejimu klausosi, kai mokytoja jiems pas-

Jacksonville, Fla., mokytoja yra didelis turtas, kuriame kartomas papirnamis. Pavalkais matome didžiulius skiedry krūvas, kuriomis vaikai bėginoje ir žaidžia.

koja apie jų tėvų gimtąjį kraštą ir mini Lietuvos vardą. Daugumas jų noriai ir mielai lanko mokyklą ir domisi viskuo, kas tik yra lietuviška. Vaikai ateina į mokyklą jau mokėdami lietuviškai kalbėti, bet daugumas jų dar nemoka skaityti ir rašyti.

Darbo mokykloje yra labai daug. Mokiniai skaičius labai didelis, sąjūvinių taisyms atima mokytojai visą laisvalaikį. Įsivaizduokime, kad reikia

dirbti vienam mokytojui su 170 vaikų 5 dienas po 4 valandas ir turėti visus 8 skyrius? Bet nežiūrint tų visų vargų ir bėdų mokytoja Sofija Jonynienė jau dirba tryliktuosius metus! Be to, ji, kaip gera mokytoja ir pedagogė, jau paršė ir kiti išleido porą mokyklų vadovėlių: "Lietuvos laukai" — 5 skyriui ir "Tėvų salis" — 7 skyriui. Ją užtat reikia sveikinti ir linkėti išvermės!

Antanas Gintaris

DU ALVUDO "SUBATVAKARIAI"

Išdaigus Čikagos oras, mėgėtas staigus posūkius temperatūroje, niekada neužfikrina pramogų po atvirą dangumi rengėjams pasisekimo. Vienok į tai neatsižvelgiama ir vasaros laiką visi stengiasi vasarinti išnaudoti. Todėl ir Alvudo šeštadieniai kultūriniai vakarai jamai yra tęsiami į nieką neatsižvelgiant.

Po nuosaikios savaitės oro temperatūros šeštadienio 5 dienos vakaras buvo šiltas, be vėjo. Įprastoje Alvudo vakaravimo aikštėje Marquette Parke atvykę tėveliai su vaikučiais stebėjo jų tarpusavio žaidimus. O dr. J. Adomavičius pakvietė vaikus pasirodyti su savo išmoktais eilerašukais ir dainelėmis. Net ir 2 metų Jonukas Stakėnas, susidomėjęs mikrofono vamzdeliu, padainavo į jį jam kelis žinomus žodžius. Gi 3 metų Aušrelė Kiešaitė galėję išdainuoti visą posmą "traukinukas - katinkas". Vytautas Gudys (4) padainavo "Pucia vėjas" ir "Išėjo tėvelis į mišką". Loreta Zubrytė (4) padainavo "Pucia vėjas" ir "Jurgelis Meistrėlis", bei deklamavo dviarūką. Rūtelė Rakšytė (5) dainavo iš kelių atvejų: "Tik tik po šėnių", deklamavo "Dviratukas" ir kt. Vytaukas Petersonas (5) dainavo "Ten, kur žaidžia Nemunėlis". Mykolas Stakėnas (5) — "Du gaideliai". Henrikas Zubrys (8) — "Ant kalno mūrai". Danutė (6) ir Marytė (8) Bružaitės dviše padainavo "Palankė, palankė". Apie voverę padainavo Irutė Prankevičiūtė.

Be vaikučių tėvų būrys svečių, nemažai senosios kartos ateivių, sudarė publiką, kuri neįkykštėjo vaikam paploti už jų pastangas išmokyti ir išmokyti pasidalyti su suaugusiais, lietuviškos kūrybos gabalėliais.

Be vaikų, publiką patinksmino dar dainomis Jonas Kaunas ir Feliksas Marčulionis. Šauktel nusileidus, vakaravimas šiuo užbaigtas pritaikintais filmais.

Rugsėjo 12 d.

Ta dieną buvo paskutinis šios vasaros šeštadienis vakaravimas, jau ketvirtą vasarą

tė jai įteikė svečių rožių puokštę iš alvudietės Marijos Bosienės sodo.

Inžinierius Juozas Slabokas, apmetus orui, pradėjo rodyti filmą iš pasakos, bet vargu kas bešūtrėjo iki galo, nes vis šaltyn einęs oras išskvielė namo. Iki kitos vasaros.

Dabar Alvudas ruošia rudens išvažiavimą į Forest Preserve Buffalo Grove mišką Nr. 4 sekmedienį, rugsėjo 27 dieną, pasidžiaugti rudens miško grožiu. Pradžiai vaikių miške 10 val. ryto. Hvyka užbaigiama miške 3 val. po pietų. Po to jau žengiama į žiemos sezono darbus su paskaitų ciklu iš medicininės psichologijos, pedagogikos ir kt., kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį. Pirmoji paskaita įvyks spalio 2 dieną vakare. Laikas ir vieta bus pranešta vėliau spaudoje.

O. Alginienė

Dar kartą į Sandūnus

Jonas Jurgelionis ir aš nutarome paskutinį kartą šiais metais aplankyti Sandūnus, juo labiau, kad vasara jau kaip ir pasibaigė. Tai buvo lyg ir atsisveikinimas su Sandūnais.

Antradienio rytą, rugsėjo 8, kai saulė jau gerokai kaitino, iš Čikagos šiaurės įsukome į Dan Ryan greitkelį, o paskui į iškeltąjį kelią ir, kaip sakoma, autostradą, kuria važiuojant niekur nereikia sustoti. Ir juste nepajutome, kaip privažiavome Gary, kur išukome iš autostrados į 20-tą (taip pat ir 12-tą) kelią.

Naujas Jurgelionio "Dodge" lyg paukštis skrenda. Po vienos valandos važiavimo mes jau buvome prie ponų Jokantų vosarnamių, kurie yra aukštame kalne visai arti ežero.

Kiekvieną vasarą Jokantai tris mėnesius praleidžia prie ežero savo vasarnamyje. Jie mieli ir draugiški žmonės: kada tik pas juos nuvykstame, visada esame maloniai priimami.

Kurį laiką pasisvečiavę pas Jokantus, patraukėme paežeriu ir sustojome pas ponios Zabukienės dukrelę ir jos šeimą. Gyvena naujoje rezidencijoje ir turi valgyklą prie pat ežero kranto. Tea radome ir jos motinėlę, ponią Pocienę (buvusią Zabukiene). Seniai ją bebuvome mačę. Ji papasakojo, kad neseniai grįžusi iš New Yorko, kur aplankiusi pasaulio parodimą Mačūsiai ir lietuvių iškilmingą pasirodymą toje parodoje. Sandūnuose sustojusi su dukrele pasimatyti, o po kelių dienų važiuosianti atgal į Floridą, kur dabar nuolat gyvenanti. Kartu su vyru gyvenanti netoli St. Petersburgo, kur dabar jau yra nemažai lietuvių. Jie jau ten turį savo salę ir dažnai rengia balius bei šaip visokias pramogas.

Savo laiku Pocienė - Zabukienė buvo gerai pažįstama čikagiečiams. Ji dažnai dainuodavo įvairiuose parengimuo-

se. Vėliau išleikė į Sandūnus, kur per eilę metų laikė būnį. Malonu buvo su ja pasikalbėti ir prisiminti senuosius laikus.

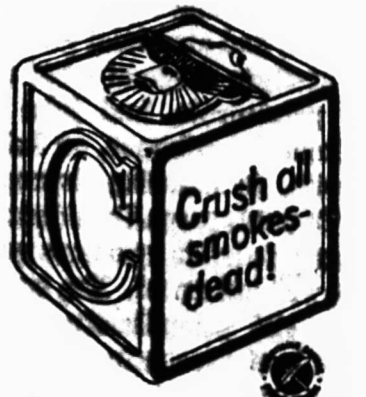
K. Cepukas

Petras R. Šileikis pakviestas instruktorium į Northwest Universit. Medic. mokyklą.

Zinomas mūsų tautietis ortopedijos specialistas Petras R. Šileikis, C. P. O., turintis savo ortopedijos laboratoriją 2850 West 63 St., Chicagoje, Ill., tarpe dešimties išrinktų garsių amerikiečių ortopedų — medicinos protezų specialistų, yra pakviestas nuo šio rudens semestro specialistu — instruktorium dėstyti Prosthetic - Orthotic Education Northwestern University Medical School. Pažymėtina, kad šis specialus kursas yra skiriamas ne studentams, bet jau baigusiems mokyklą daktarams ir fizioterapistams.

Petras R. Šileikis, kaip Lietuvos Raudonojo Kryžiaus stipendininkas, 1938 m. yra baigęs garsų Europoje Prof. Dr. R. Jedličkos vardo Ortopedijos - Technologijos Institutą Prahėje, Čekoslovakijoje.

Petras Šileikis jau eilę metų aptarnauja ne tik Čikagos ligonines ir rehabilitacijos centrus, paskirus pacientus - invalidus, bet ir pasaulinio garso Mayo klinikas Minnesotoje. Malonu, kad garsūs mūsų tautiečiai yra tinkamai įvertinami ir šio krašto aukštųjų mokslo įstaigų.

NAUJIENOMS REIKIA NAUJŲ MAŠINŲ

Iki šio mėto NAUJIENOMS neprašė pagalbos. Per 50 metų jos leidė dienas, besiverdamos vien tik iš gaunamos prenumeratos, skelbimų, spaudos darbų ir patarnavimų uždirbtais pinigais. Niekad didelių atsargų neturėjome, bet per 50 metų dienas spausdinome ir tebespausdiname.

Galėtume ir toliau taip verstis, bet jaučiame, kad mūsų užgula naujieji laikai. Visa pasaulio pramonė turi persitvarkyti, prisitaikyti prie naujesnių, geresnių ir kai kuriais atvejais net pigesnių gamybos procesų. Plieno pramonė statosi naujas krosnis, geležinkeliai taisosi naujus lokomotorus. Spausdinimo pramonėje taip pat padaryta didelė pažanga. Daugelis dieniųjų dienraščių įsigijo naujas mašinas.

NAUJIENOMS taip pat reikia naujų mašinų. Vieną kitą spaudos darbų mašiną ir mes esame įsigiję, bet didžioji mašina yra ta pati, kurią nusipirkome prieš 50 metų. Modernios spaustuvės mašinos brangios. Jeigu pirmą galėtai nusipirkti mašiną už kelis šimtus ar kelis tūkstančius dolerių, tai šiandien naujomis mašinomis reikia išleisti dešimtis tūkstančių dolerių.

NAUJIENAS įsteigė Amerikon atvažiavę lietuviai, kurie jautė, kad reikalingas teisingas ir tikslus informacijos šaltinis. Jas rėmė platus Amerikos lietuvių sluoksnis. Per 50 metų NAUJIENOS tarnavo Amerikos lietuvių visuomenei ir kovoję už Lietuvos laisvę. Todėl dabar ir kreipiamės į visuomenę.

Minėdami 50 metų sukaktį, norime sudaryti reikalingas sumas pinigų, kad galėtume atsinaujinti spaustuvės mašinas ir galėtume leisti dienas dar kitą penkiasdešimt metų. Mums reikia naujo prezo, reikia mašinų foto reprodukcijoms ir kitoms spaudos darbuoms. Esame įteigę NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDĄ ir prašome visų mūsų draugų ir rėmėjų pagalbos. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDAS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois NAUJIENŲ BENDROVE

... until the world's at peace!

Our survival in a troubled world depends on our strength — economic as well as military. Your dollars in United States Savings Bonds not only help keep our guard up, but they help keep our economy healthy — now

and in the years ahead. So buy U.S. Savings Bonds regularly where you work or bank — for your own security and your country's, too.

Keep freedom in your future with U. S. SAVINGS BONDS

Sponsored as a public service in cooperation with the U. S. Treasury

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

KAZIO TRINKOS LAISKAS IS SIBIRO

Kazio Beniušio paaiškinimas

WINNIPEG, Manitoba, Can. — Lygiai prieš 1926-tus metus iš Lietuvos į Kanadą buvo atvažiuavęs Kazys Trinka. Šis mūsų tautietis, pagyvenęs Kanados aštuoneris metus, 1934 metais vėl grįžo į Lietuvą. O 1948 metais Kazys Trinka jau buvo Sibire ir apsigyvenęs Tomske. Iš to rusiško miesto Trinka parašė kanadiečiams Jauniškiams tokį laišką:

„Gerbiamieji tautiečiai p. Yauniškis ir šeima!

Nors jau daug metų prabėgo nuo to laiko, kai mes apleidome Winnipigo miestą, vieno Tamsų adresas pas mane užsiliko atmintyje. Prisimenu ir manau, kad neklystu, jeigu tik nepasikeitė buto Nr. ir gatvės pavadinimas.

Kanadoj aš dirbau Cemento dirbtuvėj Plant Nr. 13. Ten pradėjau dirbti 1927 m. rudenį, ir dirbau iki 1932 metų rudenio. Dabar man labai reikia gauti pažymėjimas iš cemento dirbtuvės apie mano išdirbtą laiką. Man tas reikalinga pensijai gauti. Cementinėj su manim dirbo sekančieji lietuviai: Juozas Cekanauškas, Krizostomas Pumputis, Kazys Baniušis. Todėl prašau p. Yauniškio šeimos narius, kurie skaitysit šį laišką, būkite malonūs patarpininkauti, šiame man labai svarbiame reikale, kad kuris nors iš ten dirbusių lietuvių man gautų ir man atsiųstų liudijimą. Už tai būsiu amžinai dėkingas! Kaip atsimenu, mano vardas pavadė rašėsi taip: Charles Trinka, 1900 m. gimęs. O ant mano lietuviško paso rašėsi taip: Kazys Trinka, sūnus Kazio. Aš su šeima iš Kanados grįžau Lietuvon 1934 m. ir apsigyvenome ant ūkio. O 1948 metais atvykome į Sibirą, į miestą Tomską... Dar noriu paklausti, ar tebegyvena Mr. Penkov (rusų tautybės), gyvenęs 333 Mgnus Ave. (gal aš pamiršau buto numerį?), bet jis gyvena netoli Tamsų, aš pas jį, nors neilgai, buvau ant kambario, ir mes kartu dirbome pas Hermaną prieš statybos. Aš norėčiau susirašyti ir su juo, tuo pačiu — mano asmeniniu — reikalu. Nuširdžiai linkiu visai Tamsų šeimai geriausios sveikatos ir viso, ko Tamsų širdys trokšta! Taipgi to paties linkiu visiems Winnipigo lietuviams, kurie mumis pažino, bei prisimena!

Tautietis Trinka Kazys, 29-164

Kazio Beniušio prierašas

Kad šis K. Trinkos laiškas būtų suprantamesnis, aš turiu pridėti prierašą. Pirmiausia, šį laišką gavo ne Povilas Yauniškis, kuriam jis buvo rašytas, bet jo žmona, našlė Ursulė Yauniškienė. Kitą rudenį jau sueis dešimt metų, kai Povilas Yauniškis mirė.

Yauniškienė, tą laišką perskaitysi, jį atidavė savo sūnui, daktarui Alfonsui pasiskaityti. Dr. Alfonsas Yauniškis laišką perskaitė, jį vėl atidavė motinai ir liepė nunešti jį Kaziu Beniušiu. Ji taip ir padarė. Tokiu būdu šis laiškas pateko į mano rankas.

Laiškė jis mini Beniušį. Esu tas pats, kuris su Kaziu Trinka dirbo Fort Whyte Canada Cement Co. dirbtuvėse. Tuojau nuvykau į Fort Whyte ir iš tos bendrovės gavau laiškę minimą pažymėjimą ir jį tuojau persiunčiau į Sibirą, į Tomską Kaziu Trinkai. Tuo pačiu metu parašiau jam laišku, prašydamas, kad man atsakytų. Mat, norėjau patirti, ar jis su šeima ten išvažiavo, ar jį ten išvežė?

Man teko nigrįsti, kad Kazys Trinka rašęs laišką į Winnipegą ir Mr. Findley, kitam buvusiam savo bosui. Jis prašęs, kad pastarasis prisųstų jam pažymėjimą, kiek laiko jis (Trinka) yra išdirbęs Canada Packers Co., St. Boniface esančiose skerdyklose. Mr. Findley taip pat žadėjęs pažymėjimą pasiųsti, o gal jau ir pasiuntė.

Laiškė K. Trinka dar teiraujasi ir apie rusų tautybės Penkovą, norėdamas su juo susirašyti, kad gautų pažymėjimą iš kontraktoriaus Hermano, kuriam būtų pažymėta, kiek jis pas tą Hermaną buvo išdirbęs. Mišėto Hermano jau nei telefono knygoje nėra, gal jis jau miręs.

O apie Penkovą ponia Yauniškienė man pasakojo, kad savo laiką jis buvo susižavėjęs „darbininkų rojumi“ ir buvo nuvažiavęs į Rusiją. Antrojo Pasaulinio karo baisioms audroms praėjus ir karui pasibaigus, buvo prasiždėjusi smarki agitacija už „Grįžimą į Tėvynę“ — „domoj“. Penkovas ta agitacija susižavėjęs ir grįžęs.

Bet Rusija jis labai greitai nusivylęs. Jis verkdamas šaukėsi pagalbos. Jis rašinėjęs gerširdžiams Winnipigo žmonėms laiškus ir prašęs pagalbos. Jų dėka jis grįžęs į Winnipegą ir džiaugsmo ašaromis išbučiavęs tuos, kurie padėjo jam sugrįžti į Kanadą ir Winnipegą. Iš Winnipigo Penkovas vėliau išvažiavęs į British Columbia ir apsigyvenęs Vancouveryje. Dabar Yauniškienė nieko apie jį nežino.

GRAIKŲ SPINDEJIMAS. — Daug karališkojo ir visuomeniškojo elite atstovų dalyvavo Graikijos karaliaus Konstantino ir Danijos princesės Anne Marie Jungtvių iškilmėse. Nuotraukoje matome karalių (dešinėje), lydint Anglijos princą Charles ir princ. Anne po jų atvykimo į aerodromą.

nanti, o aš Penkovą nepažinau, niekad nebuvau jo matęs.

Kazys Trinka, kiek prisimenu iš bendro darbo Fort Whyte cemento dirbtuvėje, buvo labai karštas darbe. Buvo darbštus, ne tinginys. Manau, kad ir Sibire jis pasirodė darbščiu darbininku, todėl ir ten jam bus lengva gauti senatvės pensiją, ko nuširdžiai jam linkėčiau.

Aš tik nesuprantu, kodėl darbštus Trinka, 1934 metais grįžęs į Lietuvą ir apsigyvenęs ūkyje, 1948 metais būtų panorėjęs važiuoti į Sibirą? Mes, kanadiečiai, gerai prisimename, kad dabartinė komunistinė Lietuvos valdžia, karui pasibaigus ragino išsivaižyti, ypač inteligentiją, grįžti Lietuvon ir dirbti „tėvynės labui“.

Šiandien iš Lietuvos ateinančieji laikraščiai ir atvežti filmai rodo, kaip kai kurie ekskursantai, nuvažiavę į Lietuvą, kalba, ir ką kai kurie, grįžę į Ameriką, rašo. Vienas kitas net tvirtina, kad dabar Lietuvoje geriau, negu buvusiais Smelonos valdymo laikais.

Jeigu taip buvo, kaip laikraščiai rašė, tai kyla klausimas, kodėl Kazys Trinka vyko į Sibirą? Laiškė jis nesako, kad būtų iš Lietuvos išvežtas, bet rašo: „1948 metais atvykome į Sibirą, miestą Tomską...“

Noroms ne noroms tenka patikėti pačios komunistinės Lietuvos valdžios paskelbtomis spausdintoms žiniomis, kad iš Lietuvos vien pavieniai, bet net 200 žmonių — komjaunuolių grupės savu noru važiuoja į Rusiją. Jeigu dėka jis grįžęs į Winnipegą, kad tie komjaunuoliai yra įsitikinę, kad dabar Rusijoje geriau gyventi, negu šiandieninėje Lietuvoje, jau nekalbant apie nepriklausomą Lietuvos laikus.

Tai gal ir Trinka dėl to bus į Sibirą išvažiavęs? Juk ir caro laikais kai kurie lietuviai ne vien į kitas šalis, bet ir į Rusiją važiuavo geresnio gyvenimo ieškoti. Siūsdamas Trinka Kanadoje išdirbo laiko pažymėjimą žingėdumo sumetimais paprašiau Trinką, kad man parašytų, kaip jis ten Sibire gyvena? Jau praėjo penki mėnesiai, bet atsakymo dar negavau.

Karo pradžioje rusai vežė lietuvius į Sibirą ir savo darbus teisinio tuo, kad bijojo sabotažo iš lietuvių pusės. Bet jei karui pasibaigus, išvežtųjų ne tik negrąžino, bet jiems neleido grįžti, tai jau nepateisama. O kad 1947-8 metais vėl darė naujas Lietuvos gyventojų medžiokles ir vežė į Sibirą, tai Jungtinių Tautų atstovai turėtų atkreipti į tai dėmesį.

Tiesa, paskutiniu metu jau tenka gauti žinių, kad kai kurių lietuvių šeimos iš Sibiro pradeda grįžti į Lietuvą. Būtu įdomu patirti, kaip tos Lietuvon sugrįžusios šeimos gyvena? Jei grįžta pasenę, tai kas jiems senatvės pensijas duos? Ar jas duos Rusija, kuri per 15-20 metų išnaudojo Rusijon išvežtus lietuvius įvairiems atstatymo darbams? Ar tas senatvės pensijas duos Lietuva?

Atsimenu, angliškąjį Winnipigo spauda pranešė, kaip viename Jungtinių Tautų posėdyje sovietų atstovas Gromyko buvo

užklaustas, kuriais sumetimais rusai išvežė į Rusiją tokius didelius kiekius žmonių iš sovietų armijos okupuotųjų kraštų? Tada Gromyko atsakęs, kad Vokietija pradėjusi karą į Rusiją smarkiai nuterijusi, tai rusams reikią dar didesnių tūkstančių skaičių vokiečių išvežti, kad atstatytų nuteriotą Rusiją. Galimas daiktas, kad dėlto Jungtinių Tautų atstovai ir negali padaryti didesnio spaudimo ir nepriverčia sovietų valdžią gražinti išvežtuosius.

Bet kuo čia kalta Lietuva ir Lietuvos gyventojai? Juk Lietuva karo nepradėjo! Ji ne tik nepradėjo, bet rusams užėjus į Lietuvą, juos, kaip sakė, net su gėlėmis pasitikio. O vėliau Lietuvos kariuomenė savu noru prisidėjusi prie Raudonosios Armijos ir padėjusi kovoti prieš Hitlerinę Vokietiją.

Kokiais sumetimais sovietų valdžia vežė lietuvius į Sibirą? Kuriam galui 1947-8 metais, trims mėnesiams praėjus po karo, reikėjo pravesti rinktinių žmonių išvežimą?

Išvežamiems rusai leisdavo pasiimti tikrai vieną ryšulį reikmenų — kelionei valgio ir drapanų. O į paliktus išvežtųjų žmonių ūkius ir butus sulėisdavo atvežtus rusus. Išvežti lietuviai būvę neturintgi, bet atvežti rusai, patekę į gerai prižiūretus jų ūkius, jautėsi kaip rojuje ir džiaugėsi nauju gyvenimu, tarpytom Adomai su lemovis, ragaudami užgintą vaisių. Atėję vokiečiai į koncentracijos stovyklas rusų išvežtųjų žmonių turta parduodavę iš varžytinių, o pinigų patys pasimdavę. Toks buvo Lietuvos vaizdas po baisių jų birželio mėnesio išvežimų. Kažin ar ir Trinka išvežtas?

Trinka pasiunčiau laišką šių metų kovo 27 d., bet iki šio momento iš jo nieko dar negavau. Šia proga noriu tarti ačiū Naujienoms, kad jos š. m. liepos 17 d. apžvalgoje aprašė, kaip dalinamos pensijos kolchozininkams. Paprasti darbininkai ten gaus po 12 rublių į mėnesį, o valdininkai gaus iki 102 rublių į mėnesį.

Sovietų Sąjungą vadina „darbininkų tėvynė“, bet pensijų atžvilgiu ten yra baisi nelygybė.

Kapitalistinėje Kanadoje senatvės pensijos visiems lygios.

S. m. liepos 31 dienos Naujienose paskelbtas rašas apie naujus „pagerinimus Sovietijoje“, kuriame kalbama apie sovietų valdžios ieškomus būdus darbo našumui pagerinti. Tai naujas pasityčiojimas iš prastų darbininkų. Ačiū Naujienoms, kad jos tuos komunistų paruoštas pasityčiojimus Amerikos lietuviams paskelbia. K. Beniušis

Slabių gimtadienis ir iškurtuvės

HOLLYWOOD, Cal. — Antanas ir Vincenta Slabiai, gyvenantieji 1555 No. Serrano Ave., gražiai paminėjo gimtadienį savo dukters Stellos Glendale miestelyje naujai įsigygame name.

Prieš tris mėnesius Slabių dukstė Stella, josios vyras Clifford Papejoj ir jų vaikai Clifford, Patricia ir John Samuel įsigijo labai gražų namą ir prieš tris mėnesius į jį persikėlė.

Sūnus John Samuel jau įstojo į JAV kariuomenę, bet jis buvo parvažiavęs namo, kad galėtų dalyvauti savo tėvelio sukaktuvėse.

Sukaktuvės buvo labai sočios ir linksmos. Visi skaniai pavalė, išgėrė ir gražiai pasikalbėjo. Per 40 metų Slabiai skaito šį dienraštį. Slabiai prieš dienraščio yra tiek pripratę, kad negali dienos baigti Naujienų neperžiūrėję.

Vaikai nebeprisimena, bet Vincenta su Antanu dienraštyje randa žinių apie visus senus pažįstamus. Dažnai pasitaiko korespondencijų ir apie Melrose Parką, kur Slabiai 37 metus vedė biznį ir gražiai vertėsi. Kiekviena žinutė apie Chicago, Melrose Parką ir pažįstamus ne tik iš naujo aptariama, bet ir komentuojama. Senas naujienietis

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

LAISKAS REDAKCIJAI

DIDŽIAI GERBIAMAS

LONE REDAKTORIAU,

vertindamas Jūsų dienraščio atsakomybę skaitytojams ir Jūsų dėmesį Los Angeles lietuvių gyvenimui jaučiuos įpareigotas atitaisyti nefaktiškas ir nekonstruktivias mintis tilpusias 1964.IX.4 „Naujienų“ laidos VI Bakūno rašinyje „Lietuvių krepšinininkų išleidimas ir laimėtojų sutikimas“.

Krepšinininkų išvykų į Australiją organizatoriai ir rėmėjai savo užsimojimą vykdė asmeniškai ir savanoriškai įsipareigojimu, siekdami naudoti ne sau, bet lietuvių tautai. Visuomenės pritarimas ir aukos šiam tikslui yra vertos tik padėkos. Apžvalkautau VI Bakūno ir „Naujienų“ redakcijos neapsižiūrėjimą, kuriuo geros valios darbingi lietuviai už šią talką yra pasiejami „bajorais“ ir „bepalviais lietuviams“.

Los Angeles lietuvių organizacijos taip pat rėmė krepšinininkų išvyką principu ir aukomis, kuriuos buvo vietos Rėmėjų Komiteto dėkingai priimtos. Išskirtinai organizacijų atstovavimas nebuvo prasmingas, nes į krepšinininkų išleistuves ir sutikimą buvo kviečiami visi lietuviai.

VI Bakūnas klysta skirdamas rinktinės išleistuvių rūpestį vien K. Liaudanskiui. Pasiruošimo pareigos buvo vykdomos visų Komiteto narių, bet ypač Komiteto vicepirmininko Česlovo Gedgaudo. Rinktinės sutikimu ir vaišėmis rūpinosi Komiteto vicepirmininkas Kostas Liaudanskas, o ne Lietuvių Tautinių Namų Bendrovė. Atsakomybė už priėmimo vaišių patalpų pasirinkimą skirtingai Komiteto pirmininkui, o ne p. K. Liaudanskiui. Kaltinimai už svečių vedimą į „priesių“ namus yra ne tik neteisingi, bet nereikalingai kiršinantys ir taip mažą Los Angeles lietuvių bendruomenę.

Lietuvių Tautinės Sąjungos Los Angeles skyrius krepšinininkų kelionei paskyrė a. a. prez. A. Smetonos 20 metų mirties minėjimo pinigą \$3.97 sumoje krepšinininkams tebesant Australijoje, o ne, kaip VI Bakūno nurodoma, „geroką sumą aukų“ laimėtojų sutikimo metu.

Pilna Los Angeles Krepšinininkų Rėmėjų Komiteto veiklos ir lėšų atskaita bus paruošta Komiteto darbo baigmės posėdyje. Tiek atskaita, tiek ir šis posėdis bus prieinamas visiems suinteresuotiems, kurie praneš savo no-

Ginkite savo socialinės apdraudos teises

Jungtinėse Amerikos Valstybėse daug žmonių, sulaukusių 65 metų, neturi nuovokos, kad jie gali kas mėnuo pasinaudoti socialinės apsaugos išmokėjimais, — pareiškė Harvy R. Shandelson, socialinės apsaugos skyriaus vedėjas, turįs ofisą 111 N. Wabash Ave.

Socialinės apsaugos mokesčiai neatmeta automatiškai, savaime. Gauti išmokom reikalinga būtinai kreiptis į socialinės apsaugos įstaigą ir užpildyti atitinkamą pareiškimą. Ponas Shandelson yra pareiškęs, kad pastarais metais pagal įstatymą buvo pakeistas daugelio darbų kiekis, o tatau įgalina socialinę apsaugą daryti išmokėjimus. Dėl to kai kurie asmenys, kurie anksčiau tos teises neturėjo, dabar gali ja pasinaudoti. Tie asmenys, kuriems prieš keleris metus socialinė apsauga buvo atsakyta dėl nepakankamo darbo, turi vėl kreiptis į socialinės apsaugos įstaigą ir pasitikrinti savo teise.

Daug asmenų virš 65 metų, kurie dirba pilnai ar dalinai, dabar turi teisę kas mėnuo gauti socialinės apsaugos išmokas. Pavzdžiui, jeigu kieno mėnesinė išmoka yra \$100, o per metus uždirba \$2,000, tai turi teisę gauti \$650 metinių išmokų.

Šis asmuo turi teisę į dalinį socialinės apsaugos mokesčių, nes jis tepraranda tik vieną dolerį nuo kiekvieno \$2, jei per metus uždirba nuo \$1,200 iki \$1,700. Jam atskaitomas doleris už dolerį tikai nuo \$1,700 ar didesnio metinio uždario.

Shandelson pabrėžė, kad yra dvi grupės žmonių, kurie turėtų kreiptis į artimiausią socialinės apsaugos įstaigą: tai tie, kurie yra virš 65 metų, nežūrint to, kad jie dar dirba, ir tie, kuriems socialinė apsauga buvo atsakyta dėl nepakankamo darbo.

Liūtas Grinius, Lietuvos Krepšinio Rinktinės Išvykos į Australiją Los Angeles Rėmėjų Komiteto pirmininkas 3879 Castleman Street Riverside, Calif., 92503

AUKOKITE PATYS IR PARAGINKITE KITUS AUKOTI NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDU I

4 1/2% **5%**

current dividend on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UZ VISAS TAUPYMO SAŠKAITAS

4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendų kas pusemetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabigo! 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

PLIAUKSTI — Karališkųjų Oro pajėgų leitenantas Gerald Gooderham užsimanė persikristi Lamaną pakilti į orą.

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BUDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

500 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone MAYmarket 1-3070

*** Universal Investment Share Account**

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
in Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$18 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.
10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Chicagoje ir priemiestuose:
metama \$18.00
pusmetis \$9.00
trimesis \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadienis — iki 12 val.

APZVALGA

Vyskupai pasigenda pragaro

Vienas Amerikos korespondentas Vatikano Miestyje praneša, kad įsikito krumeniniams bažnyčios susirinkimui teksto projekto apie žmogaus likimą po mirties sukelti nepasitenkinimą tarp konservatyvių vyskupų.

Tą tekstą jie kritikavo dėl to, kad jame nėra paminėtas Pragasas (Hell).

Pagal katalikų bažnyčios mokslą, tie žmonės, kurie numiršta "mirtinos nuodėmės" stovyje, būna pasmerkti amžinai kentėti. Jų sielos eina į pragarą ir dega ugnyje. O teisingi žmonės sielos eina į dangų, kur gyvena Dievas su savo angelais, ir tenai jos gyvena laimingai.

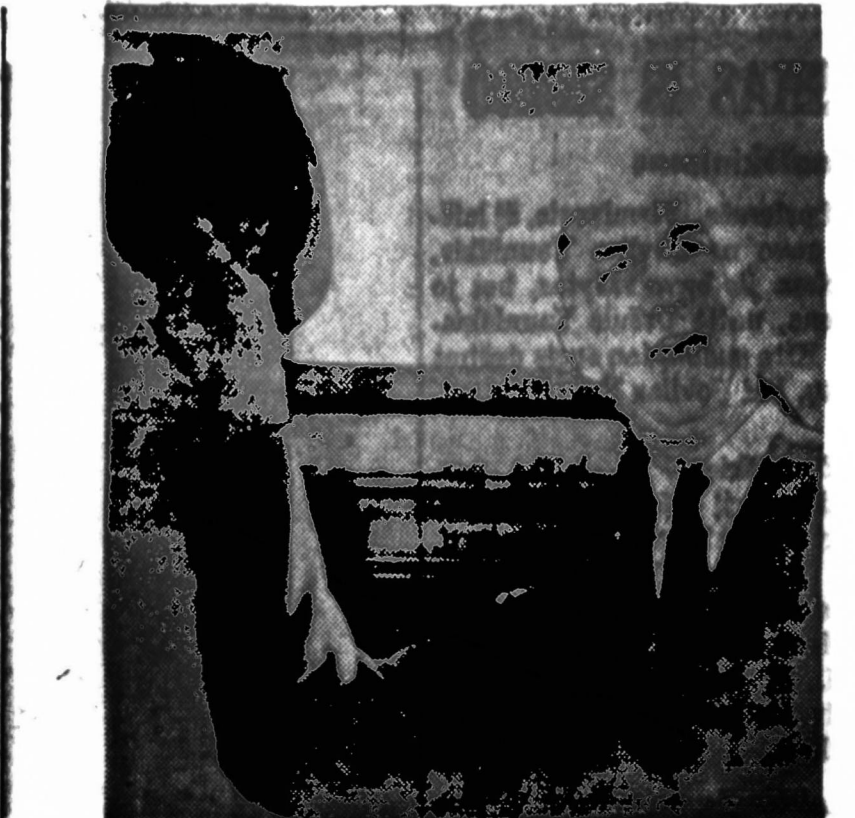
Teksto projekte Dangus yra paminėtas, o Pragasas — ne. Kardinalas Michael Browne pareiškė projekto kritikas, kad jisai buvo paruoštas taip, kaip norėjo vėlonis popiežius Jonas XXIII.

Bet arkivyskupas Alberto Gori, lotynų patriarchas Jeruzalėje, įteikė raštą, kuriame jisai sako, kad: Pragasas "turėtų šiandien būt pabrėžtas. Didelė dalis mūsų ganytojiškos pareigos yra sustabdyti kryptį link materializmo ir praktiško hedonizmo. Mums reikia dėti ypatingą svarbą šiai doktrinai, kad... būtų užkirstas kelias didėjančiam proto ir dorovės gėdiniui."

Prieš prasidedant debatams šiuo klausimu, kardinalas Eugenijus Tisserant skatino susirinkusius vyskopus negaišinti laiko, nes jisai pastebėjo, kad daugelis vyskupų geidžia su šia sesija Vatikano susirinkimą baigti.

To, matyt, nori ir popiežius Paulius. Galima numanyti, kad teksto projekta bus patvirtintas be esminių pataisų. Pragasas nebus remontuojamas. Jisai bus paliktas vėloniam ir tiems žmonėms, kurie be jo negali apsieiti.

MATERIALIZMAS IR IDEALIZMAS
Pasiūlyto teksto kritikai, beje, sako, kad reikia kovoti prieš šių dienų visuomenės palinkimą į "materializmą ir praktišką hedonizmą".
Teologai beveik visada mai-

Senatorius Strom Thurmond, grįžęs Nėtvuvu namo, kad pranešų, jog jis tapo "Goldwaterio respublikonas".

Sen. Strom Thurmond už Goldwaterį

Strom Thurmond iš South Carolina, buvęs tos valstybės gubernatorius ir du kartus išrinktas demokratų sąrašų į JAV senatą, nutarė tą partiją mesti ir eiti pas republikonus. Jisai žada visomis jėgomis dirbti, kad JAV prezidentu būtų išrinktas sen. Barry Goldwater.

South Carolina senatorius ne pirmą kartą atsimeta nuo demokratų partijos. Jisai 1948 m. rinkimuose atsisakė remti prezidentą Trumaną, sudarė Valstybės Teisių partiją (State's Rights party) ir kandidatavo jos vardu į JAV prezidentus.

Tuose rinkimuose Thurmond surinko per milijoną balsų ir laimėjo keturių pietinių valstybių — Alabama, Louisiana, Mississippi ir South Carolina — 38 elektorių ir vieną elektorių iš Tennessee. Bet nacionalinės demokratų konvencijos nominuotas kandidatas Harry S. Truman vistiek rinkimus laimėjo.

Tais metais Strom Thurmond dar vadinosi "demokratu", nors ir atskilnsiu nuo reguliarios demokratų partijos. Bet ši kartą jisai jau pasiskelbė esąs republikonas ir nusistatė agituoti už republikonų kandidatą Goldwaterį.

Savo pareiškime jisai sako, kad demokratų partija, kokią jisai pažinojo seniau, esanti "mirusi". Dabartinė demokratų partija, sako jisai, atmetė tikruosius partijos principus, eina prieš šios šalies konstituciją ir veda kraštą į "socialistinę diktatūrą". Thurmond sakosi, tokio pavojaus akivaizdoje, nebegalys tylėti.

Jisai stoja į "Goldwaterio republikonų partiją", nors ir nebuvo tikras, kad šį rudenį ji laimės rinkimus, ir negalėdamas pramatyti, kaip ilgai bus Goldwaterio rankose republikonų partijos vadovybė. Thurmond žino, kad jisai rizikuoja; jo draugai jį atkalbinėjo nuoėjimo pas republikonus. Toks žinksnis galįs jam pakenkti 1966 metais, kai jisai vėl kandidatuos į senatą. Bet kitos išėities jisai nesurado, nes sėkmingai veikti šios šalies politikoje tegalima, tik įsijungus į vieną iš didžiųjų partijų. Negalėdamas ilgiau pasilikti demokratų partijoje, jisai esąs priverstas stoti į republikonų partiją.

Goldwateris ir jo kompanjonas Milleris, republikonų kandidatas į viceprezidentus, žinoma, džiaugiasi, sužvejoję tokią stambią žuvį. Bet Thurmondo susidėjimas su republikonais kažin, ar išeis jiems į naudą. Thurmondas nesuvienys pietinių demokratų su republikonų vėliava; greičiau, jisai juos suskaldys — ir tuo būdu padės laimėti Johnsono šalininkams.

O rytų, šiaurės ir vakarų republikonai tikrai nenorės, kad jiems vadovautų Goldwateris. Kai tik praeis

Naujas sliekas ant Michailovo meškerės

Jau daugelis metų kaip sovietiniai rusai įvairiomis priemonėmis bando grąžinti į savo šalį lietuvių politinius emigrantus, tačiau be didesnių pasiekimų. Tuojan po II pasaulinio karo Rytų Vokietijoje buvo sukurtas specialus generolo Michailovo vadovaujamas komitetas su lietuviška "sekcija", leidęs laikraštį-palaikį "Už sugrąžinimą į tėvynę". Šios partijos nedarė lauktų rezultatų: laikraštėlis buvo taip stykščiai maskoliškas, kad juo nesužadint nė vienas pabėgėlis. Po kelerių metų jo vietoje pasirodė "Tėvynės Balsas", neseniai perkeltas į Vilnių. Šis buvo jau geriau redaguojamas, tačiau michailoviškas kablukas buvo toks ryškus, kad nepasiekė geresnių rezultatų, kaip jo pirmtakas. Ar "Tėvynės Balsas" bus toliau leidžiamas ar ne, mums tuo tarpu nėra žinoma, tačiau neseniai Vakarų Vokietijoje buvo užmesta ta pati generolo Michailovo meškerė su nauju slieku. Tas sliekas, tai nedidelis žurnaliukas, "Nemuno Krašto" pavadinamas. Tai, pagal jį patį, "Lietuviškas literatūrinis, meninis, informacinis ir iliustruotas žurnalas", leidžiamas 1 kartą per 2 mėnesius.

Rodosi buvo sovietų ieškota, gal tokio žurnaliuko redaktorium sutiks būti kas nors iš pačių politinių imigrantų. Deja, nė vienas jų šia "duona" nesužadint. Taigi žurnaliukas išėjo be redaktoriaus: veltui ieškotum laikraštįje redaktoriaus, jo padėjėjo, bendradarbių pavardžių. Paciam generolui Michailovui pasirašyti nebuvo kaip; nesuradus "atitinkamo" asmens, "Nemuno

numeris yra gerokai "liguviskas" ir netgi vietomis dedasi patriotišku, tačiau ir jis, kaip ir jo pirmtakui, atsiduoda ta pačia sovietine smala. Iš anksto galima sakyti, kad niekas juo nesužadintys ir niekas neprilips; Zimmermannai su Michailovais leidžia, tegu jie patys ir skaito! Lietuvių politinis emigrantas puikiai žino, kad jo Tėvynė okupuota, kad joje nėra laisvo gyvenimo ir todėl nesužadintu michailoviškomis - zimmermanniškomis meškerėmis. O tuos, kurie yra "minkštakūniai" ir galėtų kartais susigundyti, nuo tokios pagundos saugo pati okupacinė sovietų valdžia Lietuvoje, įrašiusi į "Lietuvos tarybų socialistinės respublikos baudžiamąjį kodeksą" 62 paragrafą, kurio ištrauka šitaip skamba: "... pabėgimas į užsienį arba atsiskykimas grįžti iš užsienio į TRS... baudžiamas laisvės atėmimu nuo dešimties iki penkiolikos metų su turto konfiskavimu ir su netėrimu nuo dvejų iki penkerių metų ar be netėrimo arba mirties bausme su turto konfiskavimu" (Cituoti iš dabar veikiančio baudžiamosios įstatymo, ileisto Vilniuje 1962 metais).

Ačiū už atvirumą!
Plaučianus Nenaudėlis

Džiūgaujama dėl gero grūdų pristatymo

Centrinė statistikos valdyba šelbia (pag. "Tiesa" rugp. 30 d. 208 nr.), kad "Lietuvos žemdirbių pasiekė didelę darbo pergale": iki rugpjūčio 29 d. kolehozai ir sovehozai grūdų paruošė planą jau įvykdę 101 procentu ir pardavę valstybei 116 tūkstančių tonų grūdų. Iš to galima daryti išvadą, kad šiemet grūdų derlius ok. Lietuvoje pakankamas. Jei Maskva Lietuvos gyventojų maitinimui reikalingų grūdų nepasiglemš sau, gal ir baltos duonos lietuviš gamės nusipirkti. Dėl jos šiemet net prieš 1 gegužės šventę teko jms iškai stoviniuoti eilėse... (E)

Don't forget... every liter has burts

KEEP AMERICA BEAUTIFUL
Published as a public service in cooperation with the Advertising Council

JUODIEJI METAI

Vienas skyrius iš armijos generolo A. Gerbatovo atsiminimų

3. — Savo melagingais parodymais jūs jau įvykdėte sunkų nusikaltimą, už kurį baudžiama kalėjimu...
Jie man į tai atsakė ironiškai:
— Padiūrsime, ką tu pasakysi po savaitės!
Tris dienas manęs niekur nebuvo iškviėte, o ketvirtos dienos vakarą nuvedė pas tarytoją. Patikrinęs mano biografijos duomenis ir išpėjęs man esantis ties juo, jis padavė man ketelį ir popieriaus ir pasakė, kad "aš aprašysiu visus savo nusikaltimus".
— Apie savo nusikaltimus aš neturėčiau rašyti, — atsakiau aš.
— Neturėt — pasakė jis. — Pradžioje visi šitaip sako, o paskui pagalvos gerai, atsimins ir parašys. Tu turi laiko, mums ner kuo skubinti. Kas neturi ko rašyti — tas laisvas, o tu rašyk.
Jis išėjo iš kambario.

Praslinko keletas valandų. Pamatęs, kad aš nieko neparasiau, tarytojas nu-stebto:
— Ką gi tu darai? Nejaugi nesupratai, ko iš tavęs reikalaujama? Turėt galvoje, kad mes nemėgstame juokauti. Tad

malonėk vykdyti! Tau nenaudinga gadinėti santykius su manim. Dar nėra buvę, kad kas nors čia — pas mane — nebūtų parašęs. Ar supratai?
Jis vėl išėjo iš kambario.
Maždaug po valandos, pamatęs, kad aš nerašau, tarytojas pasakė:
— Tavo elgysius buvo iš pat pradžių blogas. Gaila! Na, tiek to, pagalvok kameroje!
Du stambūs "vochrovcai" (tur būt, sargai, kalinių žargonu, vert.) nuvedė mane į kamara. Vos užsitrenkė durys, o jau pasipylė klausimai: "Ko klausė? Kaip atsakė? Ką parodė?"
Išklausęs mane, jie nutarė, kad kvotos metodai nepasikeitė, o man reikia laukti iškviėtinų į tardymą, po kurio arba aš pradėsiu rašyti, arba mane nuveš į Lefortovo.
Prognozė pasitvirtino. Po paros, kai pasikartojo visa tai, kas buvo per pirmąjį tardymą, tarytojas ėmė elgtis žiauriai, reikė ir grasinio, kad nugalėčiau mane į Lefortovo. Tą pačią dieną mane dar sykį buvo iškviėte trumpam. Šį kartą su manim kalbėjo kiek "aukštesnio laipnio" pareigūnas. Jis irgi pasiūlė man išdėstyti parodymus raštu, bet išgirdęs mano ryžtingą "nerašysiu", taip pat ėmė keikti ir baigė grasinimu:
— Kaltink pat save!
Kitą dieną atsidarė kameros durys ir įėjus žmogus paklausė:
— Kieno pavardė prasideda "G"?
Aš pasakiau. Visiems buvo aišku:

mane veš į Lefortovo kalėjimą. Mane užjautė, davė patarimų ir linkėjo viso geriausio.
Atsidūręs juodoje, sklinai uždarytoje mašinoje aš išgirdau, kaip ėmė ūsti motoras ir kaip užsitrenkė vartai. Betkarčiais mano ausis pasiekdavo balsai ir juokas gatvėje. Paskui aš išgirdau, kaip atsidarė ir užsitrenkė Lefortovo kalėjimo vartai. Trys kalėjimo lovos stovėjo po viena palei tris kameros sienas.
Mano kaimynai buvo kombrigas (brigados vadai) B. ir vienas iš vyriausiųjų prekybos Narkomato komitetų viršininkas K. Juodu jau buvo prirašę visokių niškių apie save ir apie kitus, tikindami, jog kitokieis išėities nėra. Nuo jų pasakojimų mane krėtė šurpulis. Kažkaip buvo neįtikima, kad mūsųose gali vykti šitokių dalykų.
Mano naujų kolegų manymu geriau iš karto rašyti, nes, jei neparasysi šandien, tai parašysi po savaitės arba po pusės metų.
— Geriau mirtis, — pasakiau aš, — o nešmeišiu savęs, o juo labiau — kitų.
— Mes irgi buvome pasiryžę šitaip elgtis, kai patekome čia, — atsakė jie man.
Praėjo trys dienos. Prasidėjo iškviėtinimai pa stardytoją. Pradžioje tardymai niekuo nesiskyrė nuo tardymų Lubjankoje. Įsitikinęs, kad aš nerašysiu, tarytojas sušnyptė:
— Parašysi! Čia, pas mus, nebuvo ir nebus tokių kur neršai!
Ketvirtąjį kartą mane iškviėte kambarį ir vėl išėities. Iš pradžių jis ramiai pakla-

sė, ar aš įsivaizduoju, kas mane laukia, ar aš gerai viską apgalvoju ir įvertinau? Kiek palūkęs jis pasakė tarytoju:
— Taip, aš pritariu jums!
Ir išėjo iš kambario.
Šį kartą aš ilgai negrįžau iš tardymo. Kai aš vargiai negalais pasiekiau savo kamara, mano draugai pasakė abu kaip vienas:
— Štai! O juk tai tik pradžia!
Draugas B. tyliai pasakė man, palin-gavęs galvą:
— Kam visa to reikia?
Tardymų su "parnėgimu" (rusų "dopros s pristrastijem"), reikiša tardymą su kankinimais) buvo penki su dveju — trijų parų tarpais; yra man tekę grįžti į kamara kiticoms padedant. Po to man buvo duota apie dvidešimt dienų atsigavimui. Labiausiai aš jaudinausi, galvodamas apie žmogų. Bet staiga aš gavau perlaidą — penkiasdešimt rublių — ir tai davė man pagrindo manyti, kad mano žmona laisva. Mano kameros draugai laikė tardymų nutraukimą geru man ženklu...
Bet netrukus mane ėmė vėl varinėti į tardymus, ir jų buvo taip pat penki. Vieno iš jų metu aš sužinojau, kad mano kankinimoje — išganas tarytojas pavardė Stobunskis. Nežinau, kur jis dabar. Tai jis gyvas, tai aš norėčiau, kad jis pasakytų šitas eilutes ir pasjauti mano pasiekia jam ne tik tą, kuris aš jaučiu dabar, bet ir tą, kuris jaučiamas būdamas jo rankose. Manau — šitip ar taip — kad jis visai tai žinojo.

Be tarytojo kvotoje dalyvaudavo du stambaus sudėjimo budėliai. Ir dabar man aussyse skamba nelaimis žadas šnypsčiantis Stobunskio balsas, kuris lydoje mane, kai išėidavo mane bejeigi ir kruviną: "Pasirašysi, pasirašysi!" Aš išlaikiau ir antrojo tardymo rato kancias, bet, kai prasidėjo trečia sesija, aš šaukiausiu mirties, kaip išganyne.
Kartą draugas B. paklausė manęs:
— Nejaugi visa tai neįtikino tavęs, kad tavo padėtis bevilniška?
— Ne, neįtikino! — atsakiau aš. — Mirsiu, o kartosiu; ne ir ne!
Pagaliau mane paliko ramybėje ir per tris mėnesius nekviėte į tardymus. Aš tada buvau tikras, kad mane pagaliau išleis iš kalėjimo. Pasitaikė, kad aš heldžiau į duris ir reikalavau, kad atstyt kalėjimo viršininkas arba prokuroras. Žinoma, šitoks akcipėdiškumas ne visada likdavo nenubaustas. Bet pagaliau, juk reikėjo kokių nors būdu "užsisukti" laiktį.
Aš daug galvoju per tą laiką. Pirmą kartą savo gyvenime man nebuvo gaila, kad mano tėvai jau mirę, ir aš džiaugiausi, kad jiems neteko būti mano suėjimo nudūnininkais. Taip pat aš daug galvoju apie savo žmogų. Jis padėtis buvo blogesnė, negu mano. Juk aš atsidūriau tarpe tokių tarpų, kur aš, o jis buvo laisvų žmonių tarpe; kas žino, gal jis jau tapo atiras tokių, kurie atsigarė nuo "bandies priešo" žmogus... Šita mintis nedavė man ramybės.
(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2853 W. 43rd STREET
Ofiso telefonai: Prospect 8-3229
Rezid. telefonai: Wainbrook 6-6076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Troš. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Telef. Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
Iki antros dienos ir savaitės dienomis.
Trošd. ir sekmd. odas uždaryta.
Rez.: 3841 WEST 64th PLACE
Phone: Republic 7-7848

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPOJŲ TAKŲ CHIRURGAS
PR 6-1776 arba 312-498-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 23
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hiemlock 4-8499
Resid.: 388-2333
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9, antr., penktadienį nuo 1-5, troš. ir šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036 arba 778-4269

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akademija ir motorų ligos
4187 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8-30 val. vakara, šeštadieniai nuo 2 iki 4 popiet, trošdieniai pagal sutartį.

Telefonai: WE 4-1414, rez. RW 7-6667

DR. BR. GAIZONAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3494 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų šeštadienį ir sekmadienį 1-4 val. p. p. Trošdieniai uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Troš. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonai: Portmouth 7-4000
Rezid. telefonai: Garden 3-7278

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juška

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trešdieniais ir šeštadieniais.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS

VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS
2300 W. 51st STREET
Ofiso telefonai: Prospect 6-1795
Rezid. telefonai: Triamle 2-4281
Priėmimo valandos: Pirmad., Antr., Ketvirtad., šeštadienį 2-4 val. p. p. ir 6-9 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Telefonai: PR 8-7773; rez. PR 6-4782

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2853 W. 43rd STREET
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 6-8 val. vak.
Ofiso telefonai: HE 4-1810 arba RE 7-9770
Rezidencijos telefonai: PR 6-9981

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-5 val. popiet. Šeštad. nuo 9:30-3:30 p. p. Trošdieniai uždaryta.

Phonai: Nivada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 222
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 9 p. p. Vakara: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 6 val. vakara.

Ofiso telefonai: CLHilde 4-2896
Rez. telefonai: Wainbrook 6-8999

DR. P. STRIMAITIS

Beidra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 9-12 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniai 9-11 val. vak. Trošdieniai ir sekmadieniai uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

Rez. telefonai: PR 9-6798

DR. L. SEIBUTIS

INKSTŲ, ŠLAPOJŲ IR ŠLAPOJŲ TAKŲ CHIRURGAS
Ofisas: Nuo 10-12 val. 2434 West 71st St. (71st ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-8889; 30 N. Michigan Ave., Jolito 388, tel. 228-6774.
Valandos pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Beidra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2452 WEST 59th STREET
Telef. PR 8-1223 arba PR 6-5377
OFISO val.: pirmad., antrad., trošd. ir penktad. 9-12 val. vak. Šeštadienį ašis 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hiemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123. Jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 9-6196 arba GI 8-6196

Telefonai: 847-5900; rez. PR 6-4280

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
796 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniai 1-4 p. p. Trošd. ir sekmadieniai uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniai 9-1. ORTHOPEDES TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St. Chicago 29, ILL.
Telefonai: Prospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtis
Telefonai: Yards 7-4829
Pritaiko Akinius
Kraujas Akis
Išrašo.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
754 WEST 65th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 8 iki 6, Troš. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-3 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 6 val. (trošd. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai - pilna apdrauda
EEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th PL. Wainbrook 5-8063

MOVING

Apdrausta perkraustymas
iš valstybių sistemos
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LEXINGTON AVENUE
Tel.: Frontier 6-1882

GRADINSKAS

APSIMOKA
pirkti pas specialistą:
mažiau mokėti, daugiau gauti
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
Frontier 6-1998
Radial • Fotografai • 100-PA
stereos

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos su WOPA,
1490 K.H. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarų laikas: Pirmadieniai 7 v. v.
Telefonai: Hiemlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 30, ILL.

NAUJŲ ADMINISTRACIJA TURI

daug gerų ir nebrangių knygų, kurias galima tik už žemiau dolerius įsigyti. Knygos yra geriausios žmogaus draugas, tai ir Tamsta įsigyk bent keletą tokių knygų.

SKAITYK IR KITAM PATAIR

SKAITYTI "NAUJENAS"

San Francisco zoologijos sode yra didelis dramblys. Matome sodo prižiūrėtoją, duonas riekėmis maltinantį išalkusį dramblių. Drambliai duoną rija riekėmis. Į nusus patekusį kėpalą duonas dramblys ligai grūmėlioja, kol praryja.

ANTANAS GINTNERIS

Jaudinančios vietovės Pensilvanijoje

Išpūdziai važinėjant po Wyomingo slėnius ir kalnus

(Tęsinys)

Prieš 75 metus, kai taip buvo kalbama ir rašoma, tikrai Lietuvoje buvo tokia darbo sparta. Neturėta degtųjų pypkių užsidegti, niekas nerūkė cigarečių, tabakas buvo laikomas tokiose odinėse maišose arba padarytose iš gyvulio puslės, vadinamos tabakinėse. Skeldavo ugnį iš tinago. Aš atsimečiau, kaip į pasaulinio karo metu, kai nebuvo Lietuvoje degtųjų pypkių, o tik kvepalų ir kvepalų vokiečiams, aš pale ugnį uždegdavau pasidarytu skiltuvu, uždegdavau sudęgintu skuduro šmoteliu, kurį vadinavome "purveliu" ir po truputį pasigaminavau ugnies. Tintagų raskdavome laukuose. Jį įdedavau į rėmą, kad būtų lengviau ir smagiau laikyti rankose. Pypkoviams tai labai būdavo patogiu. Jie ant viršaus tabako taip pat užsidegavo minėto purvelio, kad geriau ir lengviau ugnis įsijiebtų ir užsiliektų. Visa bėda būdavo su tabaku, kurio niekur negaudavome nusipirkti. Reikėjo tykoti vokiečio rakančio cigaro, kuris jį privaręs netoli galo užmes ir šaft. Tuomet mes jį pagavę supjaustydavome į mažus gabaličius ir sumaišė su sūnamomis, džiovintų vyšnių lapais, ir pridėję kiek kvepalų žolelių, jau turėdavome pakentamo tabako, kurį rūkėme visi, nes buvo naujiena, pramoga ir laiko praleidimas. Panaši padėtis buvo Vokietijoje karo metu ir pačiam karui pasibaigus, kuomet paitys vokiečiai sekdo rūkanti cigarečių amerikonių kareivių ir laukdavome, kada jįsi naves ir šoną cigaretes liekaną arba nuorūką, kad galėtų pasidėti ir subaigti - patraukti nors vieną kilę amerikoniškos cigaretės dūmėlių.

Kiti vokiečiai, ypač didesniuose miestuose, išlisonis dienomis vaikščiodavo saligatviais ir rankodavo cigarečių nuorūkas. Buvo ir tokių, kurie net tuo amatu vertėsi užsidirbimui sau pragyvenimui. Reikia atsiminti, kad po karo Vokietijoje už amerikoniškų cigarečių pokelį galėta pravaizuoti traukinius visą Vokietiją. Taip jos buvo brangios, vertingos ir reikalaujamos.

Štai, kaip buvo tuomet bauginami žmonės, kad tik nevažiuotų į Ameriką: "Ne, tegu išsirengia į Ameriką ar užjūris žmogus, mokas tik lietuviškai susikalbėti. Kaip toks žmogus ras kelį, išleis pinigus, pasiklaus ko nors, nusipirks ką, paprašys valgyti ar gerti? Toks žmogus turi krepšį prie žydo ir bekvoti jam rauski, kad kelionėje būtų vadovai. O žydas, nors mokėdamas tik žydiškai varvaluoti, viską suos, viską atras, susinėks su visais, net su medžiu, ir su almeniu, kad tik už tai ką pelnys. Dar gerai,

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

— Marquette Parko Namy Savininkų Draugijos susirinkimas įvyks rugsėjo 18 dieną 7:30 val. vakara, 8020 So. Washenaw Ave., parapijos salėje. Nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

— Amerikos Lietuvių Piliečių Patrijos Klubas laikys savo menesinį susirinkimą sekmadienį, rugsėjo 20 d. 1:00 val. popiet Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Nariai ir nariai malonėkite gausiai atsilankyti, nes jau po stogoty ir parengimų komisija išduos raportus iš dviejų piknikų, kuriuos turėjome.

Rasa Didgalvis, rast

Skaitykite ir platinkite "NAUJENAS"

— Tauragės Klubas kviečia visus į "BLYNŲ" pikniką, š. m. rugsėjo mėn. 20 dieną Onos Bruzgaliūnės darže prie Tautinių kapinių. Gros Ramonio orkestras, pradžia tuoj po pietų. (Sk).

— Balio Pakšto salėje šį šeštadienį 7:30 val. vakara Jono Šoliūno išpūdziai iš Australijos. Lėjimas nemokamas. 9 val. vak. ŠOKIAL, grojant Balio Pakšto orkestrui. Staliukus užsisakyti telefonai: YA 7-8722. (Sk).

NAUJENOSE GALI RASYTI KIEKVIENAS IR APIE VISKĄ DRAUGAS IR BŪČIULIS

A. A. MARIJOS KIAUPIENĖS

paminklo pašventinimas Bethania kapinėse įvyks sekmadienį, rugsėjo 20 d. 1:00 val. po pietų.

Šventinimo apeigas atliks Tėviškės parapijos klebonas Anas Trakis.

Vyras Jurgis Kiaupa

LOVEIKIS Telegrama
Vinas Pasaule Dalia
KVIETKININKAS
Gėlių Vestuvoms, Bankietams ir Pagrabams
3214 So. Halsted St. Yards 7-7308

GUZAUSKŪ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VIBOS PROGRES
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 6-8233 ir PR 6-8234

GELININKAS (PUTRAMANTAS)
Linkmumo arba lūdesio valandose geriausias gėles ir vaikams, antkapių papuošimams ir sezoninėms kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMANTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

Laidotuvių Direktorius MAZEIKA & EVANS
6946 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
REIKIAMS VESTA
REIKIAMS 7-6800 REIKIAMS 7-9088

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: Lafayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNAS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telefonai: Grovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telefonai: Townhall 8-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYCIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANS PATAIRAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

MOVING PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
JUZAS NAUJOKAITIS
2827 So. 85th Chicago 38, Ill. Tel. Wainbrook 5-8708

TRUMPAI

Valentinas Kocubenas koloratūrinio soprano dainininkas įvyksta 21 d. Chicagoje. Jaunimo Centre. Paskutinis jos koncertas Bostone Jordan Hall salone. Vėlyvą 800 klausytojų kūrė diržiną buvę amerikietis publikos.

Lietuvių Agronomų Sąjunga Chicagoje 8 m. rugsėjo mėn. 20 d. rengia tradicinę gegužinę. Dr. K. ir R. Gimicius rezidencijoje, 2621 N. Sheridan Rd., Waukegan, Ill. Pradžią 1 val. po pietų. Gegužinė įvyksta bet kokiam orui esant. Vykstantieji gegužinę renkasi 11:30 val. prie Alf. Indreikos buto, 7328 So. California Ave. Dėl smulkesnių informacijų teirautis telefonais: PR 8-7299 ir 434-9586. Gegužinėje kviečiami dalyvauti nariai su šeimomis ir svečiais.

Saulys Alf. Valatkaitis, Saulių CV pirmame posėdyje daugumą balsų buvo išrinktas pirmininku trims metams. Vicepirmininkai: Vl. Išganaitis ir P. Petrušaitis.

Lietuvių Demokratų Lyga rengiamas koncertas ir vakariene įvyksta Vyčių salėje rugsėjo 19 d. Dalyvauja sol. Birutė Kemežaitė ir rašyt. Alb. Valentinas. Tai tradicinis demokratų pasirodymas.

Saulių ansamblių "Ausra" yra pakviestas rugsėjo 26 d. dalyvauti Gary, Ind., tarptautiniame festivalyje, kur atliks lietuvių programą. Šauliai pakvietimą priėmė. Jaunimas mėgsta išvažiuoti ir pasirodyti visuomenėi.

Lietuvių demokratų lygos centrinio skyriaus oficialus at-

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos
(Standartinės ir Automatinės)
ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

S-T-R-E-T-G-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GR 4-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI | LIETUVA
ir kitus kraštus
P. NEJZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5990

GARBAGE DRUMS
WITH COVERS & HANDLES
30 & 50 gal. Free delivery
5757 S. Halsted & 5622 S. Racine
Tel. 224-4362 — 434-1113

SIUNCIAMI SIUNTINIAI
| LIETUVA IR KITUS KRASTUS.
DIDELIS PASIRINKIMAS
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS
GIFT PARCEL CO.
3320 S. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIUSKIENĖ
Atidaryta darbo dien. 9-6 val.
Pirm. ir ketvirt. 9-9 val. vak.

SIUNTINIUS | LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA
licenzijuota Lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3212 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
2439 W. 69 St. ir 2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill.
Telef. WA 5-2737
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidu-
jamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.
Akordeonai, stumamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliniai,
planiniai, motocikliniai ir Europos ir Sov. Sąjungos sandėliukai.
Vedėjas E. ir V. ZUKAUSKAI

PASKUTINĖS NAUJIENOS
Toronto Lietuvių Choro "VAPAS" plokštelės stereo — \$4.00, HI-FI — \$5.00.
Rašomos mašinėlis su lietuvių ir kitų kalbų raidynais. Kaina nuo \$50.00.
Šias prekes galima siųsti ir į Lietuvą.
Visais siuntinių reikalais kreiptis į
J. KARVELIO PREKYBOS NAMUS
2715 West 71st Street Chicago, Illinois Tel. 471-1424

BYLOS AKIVAIZDOJE. — Advokatas James Presentin, kairėje, tariasi su Ivanu Muelleriu Shawano, Wis. Ivanas Muelleris kaltinamas "beždairišku elgesiu" viso krašto Ukaininkų Organizacijos demonstracijų metu. Šis "beždairiškas elgesys" buvo dviejų vyrų mirties priežastis. Mueller'is paleistas, įmokėjęs \$5,000 užstatą.

P. L. B. pirmininko J. J. Bachuno atsisveikinimo žodis
1961 m. rugsėjo 5 d. Chicagoje laidojant Lietuvos Generalinį Konsulą Joną Budrį

Mielas Jonai,
Čia mes susirinkome paskutinę valandą šioje žemėje išreikšti Jums brolišką lietuvišką pagarbą ir padėkoti už Jūsų ilgą ir sunkų darbą Lietuvos valstybės sargyboje ir lietuvių tautos gerovei.
Esu tikras, kad tuo tikslu ne tik mes čia susirinkome atsisveikinti su Jumis, bet lygiai tokius pat pagarbos ir dėkin-

darymas įvyksta rugsėjo 20 d. 2 val. po pietų adv. C. Kal raštinėje, 63 ir Western Ave., kur dalyvaus veiklesnieji partijos nariai. Kviečiami ir kiti svečiai.
— St. Barauskas ir Ign. Petruskas, DLK Mindaugo kuopos atstovai iš Kanados Montreale, dalyvavo kaip šaulių atstovai suvažiavime su savo nauja šauliška vėliava, kuri jiems kainavo per 700 dolerių ir buvo pagaminta Italijoje.

— Vl. Išganaitis vienas Chicagoje surinko knygos "Nepriklausomai Lietuvai" prenumeratų daugiau, negu už \$300. Knyga žada pasirodyti už poros mėnesių.

— Vylauto Didžiojo kuopos šaulių choras, vadovaujamas muz. A. Lino, gražiai organizuojasi. Jau turima 26 choristai. Nauji dar priimami. Skambinkite: Alb. Kvečas, 652-0742, arba asmeniškai atsilankykite: 1307 So. 49 Ave., Cicero, Ill.

— Antanina Radomskienė, 6748 So. Campbell Ave., zanavykė ir suvalkieitė iš Blūviškių kaime, Griškabūdžio parapijos, ne tik gerai darbuojasi Marquette Parko namų savininkų organizacijoje, bet pati surengė ir vakarienę, kurioje dalyvavo apie 20 asmenų. Ji myli organizacinį gyvenimą ir patenkinta namų savininkų veikla. Ji pati svečiams padidavo zanavykščių dainų. Dalyviai buvo labai patenkinti tokiu jos nuosirdumu. Buvo ir trumpų kalbų bei linkėjimų. Kalbėjo pirm. Jz. Skeivys, P. Antanionis, K. Aleksūnas, V. Kudirka, K. Repšys ir kiti.

gumo jausmus išgyvena viso pasaulio laisvieji lietuviai, ir juos išgyvens mūsų broliai pavergtoje tėvynėje, kai apie tai sužinos.

Tuo pat metu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu ir asmeniškai reiškiu mūsų gilius užuojautos jausmus Jūsų gyvenimo ištikimai draugei poninai Budrienei, visai Jūsų pasilikusiai gražiai šeimai ir giminėms.

Visą gyvenimą ištikimai dirbdamas Lietuvai, būdamas priešakinį eilių dalyvis jos laimėjimuose ir smūgiuose, nepasitraukdamas nuo to darbo ir jos sunkiausiose metuose savo žemiškos kelionės sauleidėje, Jūs turėjote užpelnytą teisę pavargti ir išeiti į amžiną atostogą, į kurias jau yra išėję kiti mūsų tautos darbininkai prieš dešimtmečius ar šimtmečius.

Kviesdamas visus čia susirinkusius atsisoti ir susikaupiti vienos minutės tylai mūsų meditacijoje..., tardamas šį paskutinį atsisveikinimo žodį, noriu kartu išreikšti pasiryžimą, mūsų mielas Jonai, kad mes pasilikusieji kiekvienas pagal savo galimybes ir vietą tęsime Jūsų neužbaigtus darbus ir seksime lietuvių tautos laisvės žiburį dabaties laikų naktėje, kol visa Lietuva atgaus savo Nepriklausomybę ir Laisvę.

Idomė vakariene - koncertas

Šaulių suvažiavimo metu Jaunimo Centre įvyko visų kariuomenių organizacijų bendra vakariene su koncertu. Ją rengė ramovėnai, savanoriai - kūrėjai, birutietai, šauliai. Dienos metu visi dalyvavo pagerbime žuvusių už Lietuvos laisvę ir iškilmingame posėdyje.

Vakare prigužėjo pilna didžioji salė. Pirmuoju kalbėjo K. Rapšys, nusakydamas šio koncerto tikslą, o A. Reklaitis plačiau nušvietė pačią tvarką ir aukotojų pavardes, pvz. dail. A. Rūkštelė padovanojė šiam tikslui — karinei lietuvių spaudai (žurnalui "Karys") paremti \$300 vertės paveikslą, kurį vėliau laimingu būdu yra gavęs p. Vėlbasis. Jisai išvardijo daug asmenų vienu ar kitu daiktu ar darbu prisidėjusių. Jiems visiems svečiai gražiai paplojo. Bendra talka parėmė ir bendrus darbus. Svečiai mieliai pirko laimės biuletenus, gavo dovanas ir rengėjų buvo patenkinti tokiu nuosirdžiu solidarumu. Tad ir koncertas davė gražaus pelno.

Meninę dalį patvarkė K. Oželis, pakviesdamas sol. G. Peškienę padainuoti. Jai akomp.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikla

TOOL ROOM POSITIONS
We Have Openings For Experienced Men As:

TOOL & DIE MAKERS
SURFACE GRINDERS
DIE SHARPENERS
Excellent starting rate. Work in a newly completed air-conditioned tool room — the most modern in Chicago.

FREE INSURANCE — SHIFT PREMIUM
PLUS 2 WEEKS PAID VACATION
AND OTHER BENEFITS.

Phone, write or visit Personnel Dept.
Interviewing daily 8:30 A.M. to 5 P.M.
Saturday until noon.

TEMPEL
STEEL COMPANY
MAGNETIC STEEL LAMINATIONS FOR THE
ELECTRONIC AND ELECTRICAL INDUSTRIES
5431 N. DAMEN AR 1-8828

HUDSONS DOWNTOWN STORE
HAS OPENINGS FOR THE FOLLOWING POSITIONS:
• FURNITURE & APPLIANCE SALESMEN
• DRAPERY SALESMEN
• T. V. TECHNICIANS
• BAKERS.
APPLY EMPLOYMENT OFFICE
HUDSONS DOWNTOWN STORE
14th FLOOR
DETROIT, MICHIGAN

EXCELLENT OPENINGS ON 1st, 2nd AND 3rd SHIFTS
WE ARE LOOKING FOR EXPERIENCED, RELIABLE
OPERATORS

"WILL TRAIN INEXPERIENCED MEN"
AUTOMATIC PUNCH
PRESS OPERATORS
Excellent starting rates for qualified Men
Free insurance — shift premium, and other benefits.

PHONE, VISIT OR WRITE TO:
TEMPEL
STEEL COMPANY
Personnel Dept. Interviewing daily from
8:30 A.M. - 5 P.M. • Saturday until noon
Magnetic Steel Laminations for the Electronic
and Industrial Industries.
5431 N. DAMEN AR 1-8828

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REIKALINGAS MESININKAS - MOKINYS

18-30 metų amžiaus.
Skambinti
Mr. CHERNAUSKAS
RA 3-2000

A-1 AUTO MECHANIKAS
Turi turėti savo įrankius.
Gabalinis darbas.
CAB - SERVICE & PARTS CORP.
1157 W. MONROE ST.

REIKALINGI MEDŽIO DARBININKAI
• Krasti apipiaustytojai.
• Siufluotojai.
• Spintų susatytojai.
LENK SMITH MFG. CO.
4616 W. 16th STREET
Cicero, Illinois

RENTING IN GENERAL

NUMOS
ISNUOMOJAMAS KAMBARYS vyrai ar moteriai su visais buto patogumais. 6802 So. Maplewood Avenue. Jeiti iš kiemo, II aukštas.

ISNUOMOJAMAS suaugusiems švarus, nebrangus, naujai išdekoruotas 3 kambarių butas, du miegamieji ir virtuvė. Atskiras įėjimas. YA 7-8660.

ISNUOMOJAMAS 3 KAMB. BUTAS su dengtu porūliu, 2656 W. 69th St., prie pat Marquette Parko. Pagalaujama pora suaugusių. RE 7-2980.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS prie vieno asmens pensininkui arba porai, visos privilegijos virtuvėi.
Mrs. Skymackienė. 6342 So. Loomis.

BUSINESS CHANCES

SIENIS PRAGA
PARDUODAMA TAVERNA su namu. 5 kamb. butas, 3 mieg. garazas. Brighton Parke. Tel. YA 7-3275.

AUKOKITE NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDŲ

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namei, Zamė — Pardevimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgim terminams ir žemais nuomomis mėnesiniais išmokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

DEL LIGOS savininkas parduoda mūrinį namą su labai geru buvusių išdirbtu Delicateness biuzinu ir 6 kamb. butu. Šildymas gasu, mūrinis garazas. Patalpos tinka bet kuriam biuzinui. Kaina sumažinta. \$32,900.
3 BUTŲ MŪRINIS CICEROJE, arti Western Electric. Naujas šildymas gasu. Mėnesinės pajamos \$353. Tik \$27,900.
1 1/2 AUKŠTO pajamų mūrinis, 6 1/2 ir 4 virtuvė. Naujas šildymas gasu. Garazas, arti 63 ir Campbell. \$24,900.
5 KAMB. MŪRINIS, arti Nabisco, naujas šildymas gasu, garazas. Kaina \$17,900.
2 AUKŠTU MŪRINIS, 7 metų senumo, po 3 mieg., atskiros gazo šild. sist., alum. antriški langai, į pietus nuo 89th ir Crawford. Tik \$35,900.

BUTŲ NUOMAVIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

BELL — REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

SVIESUS, švarus, 2 butų mūras, 6 ir 5 kamb., įrengtas beismt., arti ofiso. \$23,000.
7 KAMB. MEDINIS, naujas centralinis šild. gasu, naujas garazas, alum. langai. \$11,900.
5 KAMB., 12 METŲ MŪRAS, 69 ir Pulaski, virš 40 p. aklypas, kalia garazas. \$19,000. Mokėjo daugiau.
4 BUTAI, biuzinai patalpa ir garazas, arti Sv. Kryžiaus bažnyčios, reikia taisyti. \$9,900.
8 BUTŲ MEDINIS po 4 kamb., gerų vietų, 50 p. lotas, atskiri gazo šild., apie \$4,000 nuomos metams, įmokėti \$3,000, galima ir daugiau.
MODERNUS — PELNINGAS, 3 butai ir biuzis, mūras, dideli butai, mūro garazas, Marquette Parke, \$6,400 nuomos. Visa kaina \$53,000.
5 KAMB. MŪRO NAMAS, apyl. 64th ir Cicero Ave., gazo šild., kaina \$10,500, įmokėti \$1,000.
PALIKIMAS — FIGUS, 2 butų medinis, 45 pėdų lotas. Naujas gazo šildymas. 64 — Pulaski. \$17,000.
7 METŲ, 5 1/2 kamb. mūras, 2 auto garazas, aliuminum langai, karpetai, virimo krosnis, arti mišų, \$20,000.
BRIGHTON PARKE biuzinis mūras, erdvus butas, modernus frontas, 47th savininkas finansuoja. Kaina 21,500.

Prašome pas mus teirautis dėl visokių namų ir nejudamo turto.

K. VALDIS REAL ESTATE
RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

CICERO — 5 ir 5 kamb., pilnas rūšys: baras, virtuvė ir tualetas. Pilna kaina \$17,000.

CICERO — PARK HOLME
2 BUTŲ MŪRINIS, 5 ir 5 kamb., 2 atskiros šildymo gazo sistemos. Bargenas už \$22,500.

ŠATAS REALTY
4936 WEST 15th STREET
Office: OL 6-2233

CICERO 50, ILLINOIS
Residence OL 2-8907

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNĮŲ PASIRINKIMAS

• APDRAUDA • NOTARIJATAS
LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

MEDINIS 2x4 rūšys, garazas, Brighton Parke. \$13,900.
MŪRINIS, 2x4 ir 2 kamb. rūšys, Brighton Parke, netoli naujos bažnyčios, švarus.
MEDINIS BUNG., 5 kamb., su valg., centr. šild. ir Marquette Parke.
MŪRINIS 2 x 3, puikus, \$23,500, Brighton Parke.
MŪRINIS, 9 butai, tvirtas, geros pajamos.

ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parpiname paskola, visokeriopas apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2656 West 59th Street
Prospect 8-5454

GAGE PARKE
originalus 4 butų mūrinis, did. kambariai, mod. vonios, mūrinis garazas, \$5,000 metinių pajamų, \$41,000.

A. NORKUS REAL ESTATE
2405 West 51st St. WA 5-5030

SAVININKAS PARDUODA 2 BUTŲ namą, 6 ir 5 kamb., moderniškas, karš-šio vand. ir gazo šild., 2 auto garazas, \$18,000. 6328 So. Marshfield. Dėl informacijų skambinti tel. BU 1-6952

DIDELI ŠEIMAI ar norintiems turėti nuomininkų, parduoda savininkas, 9 kamb., 1 1/2 aukšto, maži mokesčiai, 2 vonios, tuojau galima užimti. \$17,900. Atidarytas sekmdienį nuo 1 iki 6 val.
4308 N. HAMLIN. — Tel. 631-3002

SAVININKAS PARDUODA mūrinį namą, 4 butai, 2 auto garazas ir gerai einaš tavernos biuzis. 4200 So. Western Ave., VI 7-8414.

PARDUODAMAS 7 metų, 2 butų po 4 1/2 kamb. mūrinis Marquette Parke. Spinduliuojanti gazo šiluma, apkalta rūšys, 2 auto garazas, dangų priedu. 6841 So. Campbell Ave. PR 8-2637.

BRIGHTON PARKE parduodamas geras namas, 3 butai ir butas beismonte. Mėn. nuomų \$370.
Skambinti savininkui tel. VI 7-8413.

PARDUODAMAS 2 AUKŠTU APARTAMENTINIS mūrinis kampinis namas. 69th ir So. Campbell, 40 pėdų sklypas, 2x3 1/2, 2x4, 1-6 1/2 kamb., 2 auto garazas, plyt. vonios, apšviestas grindys, apsauga nuo potvynio.
Tel. PR 8-6271

A. ABALL ROOFING
Kurta prieš 50 metų

STOGŲ DENGIMAS IR RINOS
MES TAISOM, DAZOM RINAS, nu-tekamusius vamzdžius ir ištepam smala vidų ilgesimam naudojimui; naujos rinos įtaisomos iš nerūdijančio metalo, kurio nereikia daryti. Plokščią ir šlaitų stogų taisymas, smalinimas ar naujai išdengimas. Kaminai ir "smokestack" pertaisomi ir užtaisomi — "tuckpointed". Mes atliekame lauko dašymo, mūro užtaisymo — "tuckpointing" ir cemento darbus.

PILNAI APSIDRAUDĖ. Darbas garantuotas. Nemokamas įkatinavimas.
Atidara visą laiką
Skambinti
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Dirname šiemos metu.

A. ABALL ROOFING CO.
Skubiai atlieka darbą ir pilnai jį garantuoja.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI — GARSINKIN IR TŲ "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNĲJE

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS